SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"KATALIKAS"
Išeina kas Ketvergas, Chicago, Ill.

Kaina metams:
Amerikoje $2.00 Į Užsienį $3.00
Prenumerata turi but iškalno užmokėta.

"Kataliko" spaustuvėje spaudinasi visokios knygos, konstitucijos ir tt. Darbas atliekamas labai puikiai, greitai ir pigiai. Užsirašydami "Kataliką" siųskit prenumeratą arba laiškus sekančiu antrašu:

JOHN M. TANANEVICZ
3244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

KATALIKAS

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KATALIKAS"
Published every Thursday at Chicago, Ill.
Subscription $2.00 per Year
To Europe $3.00 per Year

Advertising Rates on Application
Book and Job Printing in Lithuanian, Polish, English and all other modern Languages.

All Communications must be addressed:
JOHN M. TANANEVICZ
3244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Savaitinis Laikraštis Pašvęstas Reikalams Lietuvių Katalikų Amerikoje.

No. 53 Chicago, Ill., 30 d. Gruodžio (December) 1909m. Metai XI

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 25, 1899 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL. UNDER ACT OF MARCH 3, 1899

Politiškos Žinios.

Rusija.

Bombos Peterburge.

Pereitoj savaitėj visa Rusijos sostainė, Peterburgas, baisiai sukratyta teroristų darbais, kurie pastaraisiais laikais pasikesino su bomba ant vietinio slaptos policijos viršininko, pulkininko Karpovo, kuris bombos sudraskytas į šmotus.

Tasai pasikesinimas, kaipo pasirodė, jau senai buvo surengtas ir išpildytas labai sumaniai. Piktadaris, sakoma, areštuotas, pas kurį atrasta pašportas ant kokio tai Mikalojaus Voskresenskio vardo. Vienok visų manoma, kad pats bombos metėjas laimingai pasprudęs, o suareštuotas tik pašalinis žmogus, ar tai pasprudusio teroristo padėjėjas. Vienok dabar vistiek visa atsakomybė krinta ant suimto Voskresenskio.

Voskresenskis nusisamdęs sau namus Peterburgo priemiestyj Viborge. Andai utarninko vakare atėjęs į tuos namus senyvas žmogus ir tenai pasivadinęs Voskresenskio "dėdė". Tasai "dėdė" susitikęs su savo seserėnu ant trepų ir netrukus tenai plyšus bomba. Visas namų viršus iškeltas į padanges, o "dėdė" sudraskytas į šmotus.

Sužeistas Voskresenski ėmęs iš ten bėgti, bet tuojau jis suimta. Kuomet imta tyrinėti kas link plyšimo aukos, policija tiesiok užgynė, nenorėjo niekam nieko sakyti, patyrus, kad tenai pražuvęs slaptos policijos viršininkas, pulkininkas Karpov.

Pasikesinimas surengtas tuo budu, kad Karpovas į tuos namus buvo prigavingai numasintas, kur buk turėjęs gyventi jo seserėnas. Kuomet Karpov atsiradęs ant trepų ir prašnekėjęs, tuojau į jį paleista bomba, kuri padarė baisiausias pasekmes.

Karpov buvęs dideliu kraugeriu. Jis pirmiau buvęs slaptos policijos viršininku Užkaukazyj, o pastaraisiais laikais perkeltas Peterburgan, kur ir gavo sau galą.

Pažangesnių asmenų kalbama, kad tai vis provokatorių darbas. Duma taigi dabar griežtai ir pareikalavus pas valdžią, kad ji tuojau iš policijos tarpo prašalintų visus provokatorius.

398 kunigai patraukiam teisman.

"Rieč" praneša iš Kauno, kad čia patraukta teisman 398 katalikų kunigai, drauge ir pats vyskupas. Visos tos 398 bylos kilo tarp Spalių 29 d. ir Lapkričio 6 d. š. m. Iš tų: 360 bylų del nepildymo vid. reik. minist. aplinkraščio Rugpiučio 18 d. 1905 m. No 4628, kuriuo reikalaujama buvo kiekvieną sykį, pereinant iš stačiatikių į katalikus, imti gubernatoriaus leidimas. Tasai aplinkraštis nebuvęs pildomas, bet ministerija už tai tuomet nebaudė, vietinė vyresnybė irgi tai žinojusi, bet taippat nieko prieš tai nedariusi. Ir tik šių metų Spalių mėn. vid. reik. minist. atskiru aplinkraščiu Kauno gubernatoriui liepė patraukti visus prieš tai prasikaltusius kunigus teisman.

Danija.

Kopenhagos universitetas, kuris pirmiausiai dr. Cook'ą pripažino šiaurinio poliaus atidingėju ir jį tenai kuoiškilmingiausiai priėmė, tomis dienomis nusprendė peržiurėjus Cook'o atsiųstus dokumentus, kad pastarieji neturinti jokios vertės ir kad "garsus žemgalio atradėjas" visai toj žemgalio pusėj nebuvęs ir nežinąs net, kur jis randasi.

Cook universiteto profesorių komisijai perstatė:

1. Sąskaitą, parašytą rašomaja mašinėle, susidedančią iš 61 pusl.

2. Fotografijas originališkų paveikslų ir vaizdų, kurias atlikęs Cook'o sekretorius Lonsdale.

Be to Cook tenai aprašo savo kelionę nuo Kovos 18 d. 1907 m. ligi Birželio 13 dienos 1908 m. Kelionė aprašoma gana plačiai.

Tarp tų visų dokumentų turėjo rasties ir originališkas Cook'o laiškas, vienok sekretorius profesorių komisijai apreiškė, kad originališki užrašai ir paišiniai ateisią kiek tai vėliau, kitu garlaiviu. Sekretorius Lonsdale vienok pirmiau, pavezdamas dokumentus tvirtino, kad tenai esą visi Cook'o raštai, bet paskui užgynė, tvirtindamas, kad originaliniai dokumentai ateisią vėliau, vienok jų visai nesulaukta.

Komisija negalėjo susinešti su pačiu Cook, kadangi nežinia kur jis dingo, kad net antrašo jo ir pats Lonsdale nežinąs.

Andai pėtnyčioj komisija susirinkus posėdin nutarė, kad visos poperos ir žemlapiai, perstatyti komisijai, esą be vertės ir visai neprirodo, kad Cook butų kuomet nors buvęs ant šiaurinio žemgalio. Posėdin buvo pakviestas ir Cook'o sekretorius. Jis komisijos pirmininkui parodė Cook'o laišką su krasos antspauda "Marsilia, 14 Gruodžio 1909 m.", kuriame praneša, kad jo visi įrankiai pasilikę Etah, Grenlandijoj, ir negalįs anų komisijai perstatyti.

Ištyrus tas visas smulkmenas komisija nusprendė:

1. Dr. Cook'o ekspedicijos raportas, kokį perstatė universitetui, yra toks pat, koks buvo apgarsintas "New York Herald".

2. Cook'o fotografijos nuo paišinių nerodo jokių astronomiškų patėmijimų.

3. perstatyti dokumentai visai neliudija, kad Cook tenai daręs bent kokiuos matavimus, taigi to viso akivaizdoj tų priparodymų nepakanka patvirtinti faktas, kad jis butų priėjęs žemgalį.

Bet svarbiausia tas, kad komisija tuos visus perstatytus dokumentus laiko už paprastą apgavystę.

Tai gi dėlei to visoj Danijoj viešpatauja įnirtimas ant vokietuko Cook, kuris apgavo Danijos mokslininkus ir plačiają visuomenę, o be to surinko veltui sau šimtus tukstančių dolerių.

Keliauninkas Peary, išgirdęs tokį komisijos nusprendimą, apreiškęs, jog tas viskas jam esanti prasta nauiena. Jis tą dalyką jau žinojęs pirmiau labai gerai ir persergėjęs pasaulį prieš apgaviką, kadangi Cook nei šiaurinio poliaus apylinkėse nebuvęs.

Tai puikus mokslininkams pamokinimas.

Kinija.

Keli metai atgal Kinijos valdžia nusprendė savo kraštą pakeisti konstitucijiniu ir įsteigti perstatytojų institucijas. Bet žingeidu ir podraug pamokinančiu daiktu yra tas, kaip Kinija pradėjo prie to rengties iš laiko. Kuomet kitos išbudusios tautos pradėjo savo reformas iš kalno, bet Kinija anas pradeda nuo papėdės ir kinų pasielgimas gvarantuoja, kad jie darbuojasi gerai ir turi gerus ketinimus.

Kitos tautos, norėdamos sau prisisavinti valdžioje pažangumo formą, veikė labai greitai. Priimdavo veikiai konstituciją, o paskui nežinodavo, kas su ana veikti, iš katro galo valdymas pradėti.

Kinija tokiuo budu nepasielgia. Išsiuntė tam tikrą komisiją ištirti politiškas sąlygas kituose kraštuose. 1906 metais komisija sugrįžo savo kraštan ir išdavė sąskaitą. Per ištisus metus galvota ant tos sąskaitos ir nuolatos vis garsinta, kad Kinijai busianti suteikta konstitucija ir suorganizuotas parlamentas. Vienok tas viskas neįvyks anksčiau, kaip tik 1917 metais. Kinija per aštuonerius metus privalanti išbandyti konstitucijinį valdymą, o paskui du metu prie tos valdžios galutinai prisirengti.

Dabar tenai taigi ir prasidėję bandymai. Parlamento bustai pastatydinti ir šiais laikais 22 provincijose sušaukta seimai. Į seimus atstovų rinkimai atsibuvę, tečiau neausiskę, kadangi mažai balsų atiduota. Kas naudojasi opium'u, negali but nei rinkėju, nei atstovu.

Bandymo kursas iš kalno apsvarstytas ir kas metai gerinamas. Vieni metai mat pašvęsta seimų organizavimui, kitas bus pašvęstas cenzui, paskui budžetui, įstatams ir t. t. Tasai kursas turėsiąs testis ligi 1917 m. ir tuokart visas kraštas gausiąs konstituciją visoj to žodžio prasmėj. Kinijos parlamentas bus panašus Europos parlamentams, o ciesorius savo tarybai turėsiąs ministerių kabinetą.

Korea.

Koreos kabineto premieras Yi tomis dienomis užpultas vienu politiškuoju ant Seoulo gatvės ir peiliu subadytas. Premieras nugabentas į ligonbutį ir tenai baigiąs savo gyvastį.

Ministerių pirmininkas 10 val. ryte važiavo rankiniame vežimėlyj, kurį traukė vienas jo tarnų koreanas. Pasisukus iš vienos gatvės kiton, staiga iš užkampio prišoko prie sėdinčio koks tai žmogus ir virtuvės peiliu durė jam du sykiu pilvan, o trečiu sykiu į plaučius. Piktadarys tuojau be to atsikreipė į žmogų, traukiantį vežimėlį, ir tą ant vietos paskerdė.

Piktadarys greitai areštuota. Yra juo jaunikaitis 20 m. senumo, prigulintis, rodos, prie slaptingos politiškos organizacijos. Premieras nugabentas į ligonbutį, kur laukia sau paskutinės gyvenimo valandos išmušimo.

Premieras Yi pirmiausia buvo apšvietos ministeriu. Premieru liko 1907 metais, tuojau po politiškai permainai, kurią pakeitė nužudytas markizas Ito. Yi buvo laikomas už gabų valdininką, vienok jo politika ant kiekvieno žingsnio susidurdavo su opozicija.

Premieras priklausė antijaponiškai politikai Koreoj. Jis griežtai kovojo prieš japonus, kurie stengėsi Koreą prijungti prie Japonijos.

Nepaisydamas į politiškuosius persitikrinimus, markizas Ito visuomet laikė premierą Yi geriausiu valdininku ir Koreos patrijotu. Yi kelis sykius prašė dimisijos, vienok tasai prašymas nuolatos nebuvo išklausomas.

Piktadarys esąs krikščioniu ir ilgoką laiką gyvenęs Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Tasai pasikesinimas — tai suokalbio pasekmė.

Nicaragua.

Pasitraukus nuo prezidentystės prezidentui Zelaya, jo vieton Nicaragua'os kongresas išrinko dr. Jose Madrizą ir iš to visko labai džiaugtasi, bet kaip revoliucijonieriai, taip ir Jungtinės Amerikos Valstybės to išrinkimo visai nepripažino, nes esą Madriz — Zelaya valdžios šalininkas ir nuo jo nieko gero negalima laukti. Išrinktas Madriz tuojaus apėmė savo valdvietę ir, rodos, visur turėjo užstoti šventa ramybė. Tečiaus revoliucijonieriai tame dalyke neapsileido. Jie tuojau susirėmė su valdžios kariuomene ir pastarąją ant galvos sumušė. Tatai girdima, kad dabar Madriz norįs atsisakyti nuo prezidentystės ir užleisti vietą generolui Estrado, revoliucijonierių galvai, kurio taippat labai pageidaujančios ir Jungtinės Valstybės.

Iš Viso Pasaulio.

Pietinės Aprikos Jungtinių Valstybių pirmuoju gubernatoriumi paskirtas Herbert Gladstone.

*

Ispanijos užsienio ministeris andai aplankęs Rymą ir turėjęs ilgoką konferenciją pas popežių, o paskui konferavęs su kardinolu Merry de Val.

*

Nesenai Maskvoj ant vienos gatvių dienos mete trįs plėšikai užpuolė ant einančio bravoro kasieriaus ir iš jo atėmė 10.000 rub. Vienas plėšikų suimtas.

*

Paryžiaus akademija dėl politiškos ir morališkos žinybos suteikė buvusiam Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentui Roosevelt'ui užsienio sąnario titulą.

*

Prancijoj ir Algiere vynuogių surinkimas šiemetai išnešąs 1.390.000.000 galionų to puikaus geralo. Pereitais metais iš vynuogių surinkta 1.500.000.000 galionių gryno vyno.

*

Rusijoje užbaigta tirinėjimai armijos kvatermeisterio departamente. Susekta didelės apgavystės. Uždaryta kalėjiman už tai pulkininku Sinovjov ir Svatogri. Susukta milijonai rublių.

*

Bukarešte vienas darbininkas tris sykius šovė į Rumunijos ministerių premierą ir vidurinių dalykų ministerį Brattiano. Tik viena kulipka ministerį lengvai sužeidė. Piktadarys suimta.

*

Nuo Persijos sienos gauta Konstantinopolin žinia apie susirėmimą Turkijos kariuomenės su kurdais. Sakoma pražuta daug kurdų, tarp kurių buvę du garsingu anų vadu. Turkai pražudę 60 žmonių užmuštais ir sužeistais.

*

Jungtinių Amerikos Valstybių generališko armijos štabo viršininkas, generolas Bell, pranešęs Kubos valdžiai, jog negalįs Kubos noro išpildyti, ty. nupirkti jai iš Amerikos arsenalų 10.000 šautuvų, kokie dabar armijoje naudojami.

*

Pernai metais Bosnijoj ir Hercogovinoj pastatyta Austrijos sienos sargyba, vadinama "strafun", tomis dienomis panaikinta. Tas apsireiškimas liudija, kad tos provincijos, prijungtos prie Austrijos, jau gerokai susigulėjusios ir jome iš niekur negresia pavojus.

*

Buvęs apaštališkas delegatas Jungtinėse Amerikos Valstybėse, kardinolas Satolli, Rytme mirtinai susirgęs. Šv. Tėvas sergančiam nusiuntęs savo palaiminimą. Sakoma, kad kardinolas vargiai pasveiksiąs, kadangi kelias dienas buvęs be žado. Už kardinolo sveikatą atlaikyta pamaldos šv. Jono bažnyčioje.

*

Graikijoj tarp armijos lygos ir parlamento užgimę nesutikimai. Karalius Jurgis stengiasi abi pusi sutaikinti. Tam tikslui traukia iš apylinkių į Atenus kariuomenę, kadangi laukiama maištų kitų viešpatysčių karo laivai tuojaus turi atplaukti Pyraeus uostan. Eina garsas, kad ir kabinetas pasiduosiąs dimisijai.

*

Naujas Italijos premieras, baronas Sidney Sonnio andai parlamentui perstatęs naują kabinetą ir trumpais žodžiais paaiškino politišką programą. Naujasis kabinetas pirmiausiai užsiimsiąs mokyklų reikalais. Be to busią įsteigta dar dvi ministeriji: darbo ir geležinkelių. Kas link užsienių politikos, visur busianti palaikoma saudora.

*

Pagarsėjęs Rusijos raštininkas–revoliucijonierius, Maksim Gorki, prašalintas iš socijalistų partijos už... jo norėjimą perdaug burzuiškai gyventi, kas socijalistams nepatinka. Vienok ar nebus tame kokios svarbesnės priežasties, kadangi Vokietijos ir Prancijos socijalistų vadai taippat poniškai gyvena, vienok jiems už tai nieko nesakoma.

*

Austrijos parlamente šiomis dienomis norėta išvesti ir užgirti, kad visoj Austrijoj ir jos provincijose viešpataujančia kalba butų vokiška. Vienok tasai klausimas parlamente sumušta. Bet tuo pačiu laiku priimta butui reguliaminas, pagal kurio parlamento pirmininkas tegalįs suspenduoti bile vieną atstovą trims dienoms, jei nesilaiko parlamento teisių.

*

Australijoje straikuoja anglekasyklų darbininkai, kas sulaikė visokią prekybą, pramonę ir judėjimą. Kad apsaugoti kraštą nuo panašių nelaimių, legislatura andai patvirtinus naujus Australijai įstatus, pagal kurių draudžiama kurstyti darbininkus prie straikų ir darbdaviai busią baudžiami už lokautus. Stebėtinas dalykas. Pažangumo krašte priimama tokie įstatai, kurie visai pavergia jau ir taip pavergtuosius darbininkus.

*

Serbijos skupčinoje (parlamente) andai buvę atstovų karšti susirėmimai, kuomet tautininkų partijos vienas atstovas įnešė butan reikalavimą, idant dabartinis karalius Petras I pasitrauktų nuo sosto, kadangi — pasak atstovo — karalius Petras I visais valdovais neapkenčiamas, o todėl Serbijai nenaudingas. Buto prezidentas atsisakė tą įnešimą duoti apsvarstymui. Dienraščiai-gi, kurie tą žinią atkartojo, buvo sukonfiskuoti.

Dar vieno mokyto svetim taučio atsiliepimas apie lietuvius ir apie lietuvių kalbą.

Daugelis tatai esame girdėję, kad mokslo vyrai labai gerbia ir brangina mųsų lietuviškąją kalbą dėl jos įdomių senoviškų formų ir dailumo. Prie tos mokslininkų nuomonės dabar prisidėjo dar vienas, butent Bulgarų Instituto Asistento p. Aleksandro Doričo. Tas mokslininkas neiškentė neišreiškęs viešai savo didžio pasigėrėjimo lietuvių tautos budu ir nepaprastu mųsų kalbos gražumu. Štai ką p. A. Dorič'as apskelbė "Vilties" No. 129.

"Jau treti metai, kaip aš keliauju po Lietuvą. Išpradžios tenorėjau šiek-tiek praktiškai pažinti lietuvių kalbą dėl didelės jos mokslo vertybės. Bet jau tada aš pajutau norą pašvęsti savo gyvastį tyrinėjimui lietuvių kalbos, lietuvių istorijos, etnografijos ir tt.; vienu žodžiu, mokslui apie lietuvius. Nuo to laiko man lietuviai daugiaus ir vis daugiaus patinka. Ir yra dėl ko: nėra Europoje žmonių geresnės širdies, geresnio karakterio už lietuvius. Kad nebutų tų prakeiktųjų arielkos ir pyvo (alaus. Red.), tai galėčiau sakyti, kad lietuviai pagal savo gerą širdį yra ideališkiausia tauta ant svieto!

Prusų Lietuvoje esant, man labai gaila buvo, kad lietuvi kalba, šita taip verta lingvistikos mokslui kalba, pradėjo palengva nykti. Bet neaprašomai man džiaugsmas buvo Didžioje Lietuvoje matyti, kad ta kalba, kuri senoviškesnė ir vertesnė už lotinų, graikų ir daugelio kitų, kurią betgi kaikurie mokslo vyrai numirusia skaito, iš naujo gyvastį pradėjo; nebemaža literatura, geri lietuvių laikraščiai, lietuvių mokyklos, lietuvių scena ir t.t. Gaila tik, kad dar šiandiena randasi lietuvių, ir tai daugiausia taip vadinamų inteligentų, kurie nenori, kurie gėdžiasi lietuviškai kalbėti. Ne jie turi jausti sarmatą dėl savo tėvų kalbos, bet lietuvių kalba dėl tokių nieko nevertų vaikų! Pas mus Bulgarijoje nelabai senai taipojau buvo nemaža turtingų inteligentų bulgarų, kurie, ir nemokėdami gerai graikiškai, skaitėsi graikais; bet dabar neberasi nei vieno bulgaro, kurs nesakytų: "aš bulgaras esmi". Daugel gi Lietuvių išvažiuoja Amerikon, palikdami savo mielą tėvynę žydams. Priegtam gi, kol lietuvių kalba turės tokių didelių mokslo vyrų ir patrijotų, kaip Daukantas, Valančius, Baranauskas, Jaunius, Kuršaitis, Basanavičius, Maironis, Jakštas ir d. k., tol lietuvių kalba nežus, bet eis vis geryn ir geryn".

Berlyno dienraščiai praneša, kad kaizeris Vilius su savo žmona pavasarį vėl keliausiąs į Vieną su valdiška vizita pas Austrijos imperatorių.

Žinios iš Lietuvos.

VILNIUS.

Sumanymas įkurti Vilniuje universitetą pasirodo nėra visiškai žlugęs. Sako, buk ministerių taryba nutariusi įnešti V. Dumon sumanymą, kad butų įkurtas Vilniuje universitetas; manomajame įsteigti universitete žydų studentų nuošimtis butų didesnis, kaip kituose universitetuose. Jei tasai gandas pasirodytų esąs teisingas, — tai tikrai galima butų tikėties susilaukti Vilniuje universiteto.

Rusų laikraščių buvo kelissyk minima, kad Vilniaus general-gubernatoriumi busiąs tikrai paskirtas gen. Neidgartas. Kiti laikraščiai dabar praneša, kad apie jo paskyrimą dar nieko tikra negalima esą pasakyti.

"Moksleivis". Tokiuo vardu žadąs pradėti eiti laikraštis (kaipo "Liet. Žinių" priedas) iš Vilniaus Sausio mėn. 1910 metų ir eisiąs kas mėnuo sykį. Taip skelbia "Liet. Žinių" No. 50 me Maskvos Liet. Studentų Draugija, kuri pirma buvo išsiuntinėjusi dėlei to užklausimus moksleivių kuopelėms ir gavo daugumos prielankumą; tą sumanymą buvo atmetę tik dorpatiečiai studentai. Tame pačiame "L. Žinių" numeryje Peterburgo lietuvių studentų kuopa prirodinėja taippat, kad specijalinio moksleivių laikraščio nereikia.

Prie šv. Jurgio prospekto (No. 1), netoli katedros, lietuvis p. K. Galinaitis atidarė šiomis dienomis gražią didelę dailės daiktų ir namų ukio įrankių sankrovą. Laimink, Dieve!

Švietimo ministerija įnešė [illegible] 10 metų budžeto sąmaton [illegible]000 rublių, kuriuos skyriana realinei mokyklai pastatyti. Plecių mokyklai statyti davė miestas (prie Mažosios Polenkos).

TEISMAS LYDOJE.
(Viln. gub.).

Teisė kunigą V. Taškuną už laikymą slaptinės mokyklos Liacko miestelyje, Lydos ap. Už mokyklą gal buti ir nebutų apkaltinę, nes liudytojai prirodė, jogei mokykloje mokę daugiau katekizmo, negu skaityti ir rašyti. Bet teismas prikibo už tai, kam padėjėja-mokytoja buvusi be teisių. Kun. Taškuną ir mokytoją nubaudė po 3 rb. užmokėti.

R.

DATNUVA.
(Kauno ap.).

"Siev.-Zap. Tel." praneša, kad Datnuvos apylinkės "poselencams", atgabentiems čia iš Poltavos, Kievo ir Černigovo gub. (ukrainiečiai) Valst. Žemės Banko palivarke "Ievelitovo" pastatyta cerkvė-mokykla. Pabaigta statyti Spalių 15 d. Lapkr. 15 d. naujoji cerkvė-mokykla buvo iškilmingai pašvęsta, dalyvaujant Kauno gubernatoriui Veriovkinui, Valst. Banko Kauno skyriaus viršininkui Demidovui ir kitiems aukštiesiems valdininkams.

TILMANSO TEATRO ATIDARYMAS.

Lapkr. 21 d. buvo iškilmingai atidarytas naujai pastatytas prie brolių Tilmansų ir B-vės fabriko teatras. Atidaryman atvyko daugybė publikos; svečių tarpe buvo ir Kauno gubernatorius Veriovkinas. Pirmas kalbėjo vokiškai patsai Tilmansas, teatro šeimininkas įsteigėjas. Kalbą savo užbaigė jis šauksmu "hoch", pagerbdamas carą. Darbininkų orkiestras pagriežė tautinį rusų himną. Po to vienas iš darbininkų perskaitė savo draugų sustatytą adresą (pasveikinimą) teatro įsteigėjui. Kitas vokiečių kalboje perpasakojo Tilmanso teatro įsteigimo istoriją. J. Galdinas pasakė tam tikras rusų kalba eiles. Pagaliaus buvo suvaidinta: Čechovo "Meška" rusų kalba ir vokiečių kalba Alfredo Zutro dijalogas "Der Tempel der Wahrheit" (Teisybės žinynas). 12 val. prasidėjo šokiai, kurie truko iki išauštant.

KLIERIKŲ VAKARAS.

Lapkr. 15 d. Žemaičių seminarijos klierikai įrengė vakarą vysk. Giedraičio atminimui; vakaran buvo atėjęs ir J. M. vyskupas Cirtautas. Vakaro programa buvo tokia: klierikas Penkauskis paskaitė lietuviškai apie vysk. Giedraitį gražų referatą; paskui dainavo choras ir sakyta eilės.

ŠILALĖ.
(Ras. ap.).

Lapkr. 8 d. buvo čia naujosios bažnyčios pašventimas. Iškilmėn buvo susirinkę daugybė žmonių iš apielinkių ir apie 15 kitų parapijų kunigų. Bažnyčiai išleista jau apie 60 tukst. rublių ir dar ne visa įtaisyta: truksta vargonų, šalinių altorių ir tt. Bažnyčia turi ilgumo 19 sieksnių, o platumo 9 sieksnius.

BIZDŽIUNAI.
(Pan. ap.).

Ukininkai lietuviai, bet taip sulenkėję, jog kitų vaikai visai nebemoka lietuviškai. Mat, išponėjo, ant dvarininkų žemės apsigyvenę vienasėdžiais. Pas mus jau taip, anot Margalio: kas įgijo didesnį turtą, tas jau ir "pšekrapštam" — bajoras. Bizdžiuniečiai stebisi, kad panevėžiečiai tebekalba lietuviškai. "Nebent, sako, Tamstos nemokate lenkiškai. O prie miesto privalitumėte dar labiau kalbėti lenkiškai, jei pas mus jau niekas nebekalba". Panevėžiečiai atsako: "Pas mus gi lenkiškai tekalba ponų liokajai ir ponai. Ukininkai gi su kunigais kalbame saviškai".

Keistas.

KUPIŠKIS.
(Ukm. ap.).

Naujokų šiemet daugiau stojo, neg pernai; mažiau teisėbėgiojo į Ameriką. Priėmė visą reikalaujamą skaičių. Paliuosavo tik pirmos eilės liuosininkus, nes reikėjo ir už žydus, kurių beliko tik ligonis.

Paukštelis.

IŠGĄZDINO.

Lapkr. 24 d. einąs iš Vilniaus Peterburgan traukinys, penktajame varste už Bezdanų stoties buvęs kažinkieno sustabdytas (Vestingauzo tormazu). Sustabdžiusis iššoko iš traukinio ir pasislėpė giriose. Mašinistas pataikė tas pats, kuris varė traukinį, kai buvo padaryta ana garsioji Bezdanų ekspropriacija, taip nusigando, kad visą pusvalandį negalėjo atsipeikėti.

SKUODAS.
(Telšių ap.).

Sekmadienį Lapkr. 8 d. atidengta miesto mokykla. Apie antrą valandą dienos mokyklos bute, dalyvaujant Kauno liaudies mokyklų direktoriui Kukuškinui, Petrapilės artilerijinės Akademijos profesoriui jeneroliui Korolkovui, (savininkui Šarkės dvaro, netoli Skuodo), Telšių liaudies mok. inspektoriui, visai Skuodo inteligentijai, atstovams nuo žydų visuomenės, vietinio valsčiaus viršaičiui ir vietinių liaudies mokyklų mokytojams su savo mokiniais, čionykštis šventikas atlaikė iškilmingas pamaldas ir pašventė mokyklos kambarį. Pamaldas pradėjo pasveikinimu visų susirinkusių su atidengimu taip senai laukiamos mokyklos, ir trumpai papasakojo jos istoriją. Pasirodo, kad tokia mokykla vietiniai senai svajoją. Bet nežinia, kada jų svajonė butų išsipildžiusi, jei nebutų vietinis žemiečių viršininkas, kunigaikštis Urusovas, pernai pasiulęs valstiečiams sudėt mokyklai įkurti 2 000 rub., ir paskirti tris dešimtines žemės, jenerolas Korolkovas nebutų pagreitinęs leidimo mokyklos, o direktorius Kukuškinas nebutų atidžiai išklausęs kiekvieno Skuodiečių prašymo. Antgalo, priminė apie mokyklos priedermę savo auginti nius išauklėti kaipo gerus, dorus, teisingus, blaivius ir darbščius žmones. Pamaldoms pasibaigus, atėjo kunigas-vikaras ir su mokyklos mokiniais katalikais sukalbėjo poterius. Po tam mokyklos inspektorius papasakojo, kad mokytojų kol kas teesą trįs: jis pats, mokytojas ir pravoslavų tikėjimo mokytojas; mokinių esą 43; visi jie esą silpni, nes staigiai atsiradus mokyklai negalėjo prisirengti, tečiaus, turįs viltį, kad prie jų, mokytojų, darbštumo ir mokinių stropumo galima busią tą pavyti. Direktorius apskelbė mokyklą atidengta ir išrodė jos didelį naudingumą neturtingesniems žmonėms, nes toji mokykla duosianti kuone vidutinį mokslą ir taip atidarysianti duris į kitas aukštesnes mokyklas. Kalbą užbaigė, ragindamas aplinkinius liaudies mokytojus raginti vaikus mokyties, rinkti iš jų gabesnius ir pasirupint, kad įstotų į šitą mokyklą. Jenerolas Koralbovas į kalbinėjo mokiniams mokyties, pasisakydamas, kaip jis pats išpradžių buvęs išėjęs mieste mokyklą, o paskui pabaigęs net aukštesnes mokyklas. Pirklys Gelmanas karštai dėkojo visų Suodo žydelių vardu įsteigėjams už šitą mokyklą, kuri jiems esanti neapsakomai brangi, kaipo vienintėlė žydams prieinama vidutinė mokykla. Po kalbų visiems mokiniams atminimni šitos iškilmingos dienos buvo išdalyta po krepšiuką cukrainių ir riešutų. Iškilmė užsibaigė himnu ir pietumis pas mokyklos inspektorių. Per pietus buvo gerta už visų sveikatą ir liaudies mokytojo Giedraičio, kurs čia jau trisdešimtįs metų darbuojąsis apšvietimo dirvoje. Vietiniai žmonės, padarė triumfalinius vartus jenarolui ir I. m. direktoriui.

M. Čius.

SUBAČIUS.
(Ukm. ap.).

Mųsų "Ponai" sustraikavo. Nesenai valsčiaus raštininko buvo paskirta diena teismui. Rytą, kaip visada, susirinko į raštinę pašauktieji valstiečiai su teisėjais, bet valsčiaus raštinėje, nė vieno "pono" nerado, ir laukdami, nesulaukė. Nusibodo kai kuriems valstiečiams laukti, jie nuėjo ant stoties į Binko smuklę, ir nudžiugo, nors ten atradę du raštininko "sekretoriu", bet į raštinę jų neįveikė parvadinti. Turėjo valstiečiai nieko neveikę, tik veltui dieną sugaišinę, į namus sugrįšti. Ir kas gi tiems "poneliams", pasidarė? O gi, mat, susipyko tarnai su raštininku; tasai išvažiavo į Panevėžį, o tarnai tuo pykčiu dėl "savo buvio pagerinimo" ėmė ir sustraikavo. Poneliai, kada gi liausitės įvairiais budais valstiečius varginę!!

Pavasario Vėjas.

SPIRAKIAI.
(Panev. ap.).

Štai ir spirakiečiai susilaukė sau mokyklos. Dabar jau be didelio vargo galės savo vaikelius lavinti moksle ir doroje. Nors šiemet, dar gal ir kitiemet, priseis mokyt nusamdytuose namuose, ir šiek-tiek reikės pavargti, nes tinkamą sunku buvo čia surasti, bet jau didžiausis šulas nuversta — mokykla atidaryta; su namais gi pusė bėdos, nes p. Nosovieda atskyrė mokyklai Spirakiuose vieną dešimtinę žemės, o valdžia žada duoti visą medžiagą ir pusantro tukstančio rublių.

Čia žmonės labai daug prikentė, vežiodami vaikus į Panevėžį, Naujamiestį ir į kitas vietas mokyt; daug ir visai be mokslo pasiliko. Užtat dabar Spirakiečiai turi buti nuoširdžiai dėkingi savo gerbiamajam klebonui, kun. Ig. Andrašiunui, kuris visą vargą priėmė ant savęs, kol išgavo tą mokyklą ir lietuvį mokytoją.

Šventosios Pužas.
"V.".

VIDZGIRIAI.
(Raseinių apskr.).

Lapkričio 10 d. (s. k.) pas uk. Baltrušaitį buvo vestuvės. Viskas buvo puikiai surengta ir norėta gražiai jos užbaigti. Bet kaip visur, taip ir čia ne apsieita be neprašytų svečių. Vakare prisirinko daug neprašytų vyrų ir kitų sodžių ir ėmė trankytis, šokti, rėkauti, kaip laukiniai žmonės. Nusigėrę ėmė peštis, kaip žvėrįs.

Labai nedailus, netgi biaurus jaunimo įpratimas — valkiotis po vestuves, kur jų nieks neprašo. Susipratusiems žmonėms reiktų rupintis, kaip galint greičiau painaikinti taip nešvarų jaunimo apsiėjimą. Pas kitas tautas to nėra.

Vargo Bitelė.

LIUDVINAVAS.
(Suv. gub.).

Mųsų apielinkėje atsirado koksai tai "geradaris", kuris įkalbinėja žmonėms keliauti uždarbiauti į Italiją Mesinon, kur pernai žemės drebėjimas sugriovė visą miestą ir daugiau šimto tukstančių žmonių palaidojo po griuvėsiais. Žada dovanai nuvežti ir paskui mokėti po 2 rub. dienai. Gyręs, kad darbas lengvas, kad ten gera gyventi ir t. t. Vyručiai, neklausykite, ten darbas sunkus, nes reikės atkasinėti dvokiančius griuvėsius, baisus karštis ir valgis prastas. Mųsų žmonės nuo vieno vaisių maisto neišturės prie darbo. Jaigu butų ten toks darbas geras, tai patįs italiečiai nebėgtų į Ameriką ir kitur iš Italijos. Be to ten ir dabar žemė nesiliauja drebėjus ir vėl gali ištikti baisi nelaimė. Ar tik nebus tas "geradaris" gyvojo "tavoro" pirklys? Su tokiais "ponais" reikia buti atsargiau.

Liudvinavietis.

VIŠTYTIS.
(Vilkav. apskr.).

Šį rudenį jauna mergina V. iš Vištyčio, nepakakinta lietuvių duona, panorėjo Prusų pyragų pavalgyti. Nukeliavo į Stalupienus (Prusuose) ieškoti darbo. Susitiko čia su kokia tai ponia, kuri merginoms pa ieško g e r a s v i e t a s. Toji geradarė pasakė, jog čia gerų vietų nebėra, bet žinanti toliau gerą vietą. Mergina sutiko važiuoti ir toliau. Kelionei aprupino ją visu-kuo, nupirko bilietą, įsodino vagonan ir liepė jai ramiai važiuoti paskirton vieton. Įdavė jai ir laiškelį, kurį ji turi rodyti paskirtoje vietoje išlipus iš vagono. Bevažiuojant ilgą laiką, apėmė jauną keleivę baimė: norėtų grįžti, bet nežino kur. Štai mato vagone vaikščiojantį kunigą. Puola prie jo ir viską jam papasakoja. Kunigas iš bilieto pamatė, kad merginą siunčia į Turkiją, kur merginas pardavinėja. Suramino jis merginą ir liepė jai važiuoti į kitą miestą, kur ją kitas kunigas sutiksiąs, nes pats turįs su ja tuojau skirtis. Nurodytame mieste ištikrųjų pasitiko ją kitas kunigas, nes jam anas kunigas telegrama pranešė apie paklydusios merginos atvažiavimą. Šitam kunigui pasisekė vargais-negais sugrąžinti tėvams prigautąją merginą. Ne viena mergina, ieškodama svetur baltų pyragų, jau pateko Turkijon. Taigi, merginos, bukite atsargesnės. Štai jums pavyzdys. Tik Dievo apvaizda šitą išgelbėjo nuo pražuvimo.

Tunas.

DAUGAI.
(Trakų apskr.).

Rugsėjo mėn. per keturių dešimtų valandų atlaidus Dauguose teko man kalbėti apie vietinių žmonių tamsumą; labai jau žydams sekasi juos apgaudinėti. Tas žmogelis papasakojo apie žydo maluną. Duodami malti, žmonės visuomet pasveria savo grudus, o atsiimant nuo žydo miltus taippat žydas turi jiems pasverti. Pasvėręs žydas pasako, kad truksta vieno svaro. Žmogelis, nepažindamas angliškų svarstyklų, tiki žydui, o tuotarpu mažiausiai maišui truksta 15 svarų. Apie tai pasakojo artimiausieji žydo žmonės. Daugiečiai, parsinešę namo miltus, pasverkite, o tai pamatysite, kokia žydo tiesa.

Taippat ir prekes pas žydus daugiečiai noriau pirkinėja, kur buk gauną pigiau, negu pas kataliką, bet į prekių svarą visai žmonės nežiuri.

Driskius.
"Š."

Skaitykit "Kataliką".

Iš kelionės po Vilniaus guberniją.

("Salt.")

Gal indomiausia bus skaitytojams žinoti, kokie Vilniaus lietuvių papročiai per vestuves. — Jaunasis su piršliu, važiuodamas pas merginą, vežasi alaus bačkutę. Jaigu jaunasis susitaiko su mergina ir tėvais, tai tą pačią dieną važiuoja pas kleboną, paduoda užsakus, paskui vėl perka alaus bačkutę ir grįšta pas merginos tėvus. Taip būva Ratničios par., Tverečiaus p. Jau kitoje Vilniaus g. pusėje, vaikinai merginasi gana ilgą laiką, net kelius metus. Per tą laiką, kitas vyras neturi teisės su tąja mergina šokti, gerti, vadžioties, nes gautų nuo jaunikio žandan. Jaunikis gi su savo mergina šoka, geria, vadžiojasi. Nedorų pasielgimų taip vadžiojantiems labai retai pasitaiko. — Šliubas Vilniaus gub. dažniausiai būva nedėlioje, kai kur utarninkais. Todėl tenai labai ilgos ir brangios vestuvės, kuomet Suv. gub. esant šliubams utarninkais, o net ir seredomis vestuvės prasitęsia tik dvi, tris dienas. Geistina butų, kad kunigai ir tenai vestuves trumpintų. Subatos vakare jau renkasi svečiai pas jaunąjį ir jaunąją. Tą patį vakarą, arba nedėlios rytą vyras važiuoja pas merginą. Jisai, išvažiuodamas visus atsisveikina, atsiprašo kai-kam bučiuodamas į kelius, o kai-kam į ranką, o su draugais ir lygiais sau atsibačiuoja. Marcinkonių par. dar užsilikęs senovės paprotys — jaunosios raudos. Ji, garsiai verkdama, gražiais žodžiais su visais atsisveikina. Mergina turi daug darbo ir galvos sukimo, pakol išsimokina raudoti. Kokia keturiasdešimt metų atgal buvo toks paprotys ir Suv. g. Man pasakojo viena sena žmona Garliavos par., kad ji dar atsimenanti tokias raudas ir kad jaunoji ne tiktai raudodavo namie, apraudodavo savo rutelę, bet ir pas kunigus prieš šliubą.

Po šliubui jaunasis važiuoja pas savo tėvus, o jaunoji pas savo. Jaunąją tėvai pasitinka ant kiemo su duona, druska ir vynu. Marcinkonių par. jaunoji parvažiavus iš šliubo vėl verkia, rauda. Šventėnų apskrityje jaunasis su jaunąja išsiunčia pajaunį, kuris yra per vestuves jojo jaunos sargu. Visos pamergės jį užgeria, beria į jį spaliais, duoda jam riešutų lukštų ir t. t. Pas jaunąjį ant stalo stovi karvojus, tai yra duona, papuošta įvairiais marginiais, apkaišyta rutomis ir abrusu apsukta. Panedėlio vakare jaunasis važiuoja pas savo žmoną. Kiek palaukę paskui važiuoja palydai arba pasipuošę čigonai, buk tai ką pirkdami, arba parduodami. Jaunikį pasitinka tėvai su duona ir druska. "Svokų" neleidžia į vidų, pakol neišsiperka. Jaunikis savo jaunos žmonos seserims turi atvežti po čeverykus. Marti kraitvežiams duoda po abrusą, pamergės dovanoja marčiai stuomenis. Kas pirmutinis veda marčią šokti, gauna stuomenį. Marti, sėdėdama už stalo, su juodomis pirštinėmis, kiekvieną užgeria. Prieš marčios išvažiavimą giminės duoda marčiai dovanas: tau martele mu, mu, mu (tai dovanoja karvę), tau martele, be, be, be (aviniuką). Kai marti parvažiuoja pas savo vyro tėvus, tai ji turi pakabinti abrusą pas stalą, duris ir kakalį paskui uždengti stalą ir uždėti valgių. Tėvui marti duoda marškinius, motinai marškinius, skepetą ir jakutę. Palydams, grįštantiems namo, marti indeda pyrago, alaus, arba vyno butelį. Seniau tėvai sutikdavo jaunuosius su medum ir duona. Tėvas, įsivedęs jaunuosius į vidų, pirštu iš torielės paimdavo medaus, palaižydavo ir paskui pirštu pabraukdavo per lupas sunui ir marčiai, kad butų juodviem gyvenimas saldus. — Vestuvės pasibaigia ketverge. Neprašytus svečius per vestuves tenai vadina "guogiais". — Dainų per vestuves labai daug, kiekvienas žingsnis jaunosios ir jaunojo apdainuojamas. Vestuvių dainas Marcinkonių par., kaip girdėjau, užrašė p. L. G. Seniau vestuvės buvo kur kas turtingesnės įvairiomis gražiomis apeigomis. Šiandien josios, kaipo pajuokiamos, vis mažinasi ir mažinasi ir todėl žmonės per vestuves geria, lošia kortomis ir t. t. Gaila, kad gražius papročius blogieji pakeičia. Bet niekas to nesulaikys, kįlant apšvietimui, kitokis išsidirba žmonių skonis ir kiti virsta papročiai. Jaigu jaunosios raudų labai gražu paklausyti, bet jai pačiai tikra kankynė. Siam panašųs papročiai negali ir negalės užsilaikyti ir jaigu nebus kam pamokyti žmonių kitų gražių žaislų, tai jie patįs rasau, kaip jau ir randa degtinę ir kortas. Dabar jau degtinės kai-kur per vestuves išgeria į 40 gorčių. Geriausia tai butų, kad vestuvės užsibaigtų viena diena, o žmonėms pasilinksminti išrastų patogesnį laiką ir pigesnį budą. Bet tai ne vienų metų darbas. Jaigu tai kas norėtų padaryti vienais metais, butų persunki ir skaudi operacija, nes tai darbas su liaudžia, tautos susenusiu įsigyvenusiu kamienu. V [illegible]iaus gub. jau galima dabar perkelti šliubus į utarninką, o Suv. g., į seredą, tokiuo budu tenai dviem, o pas mus viena diena sutrumpinti vestuves!

Kalbant apie V [illegible]n. gub. lietuvių pasilinksminimus, reikia pažymėti jų vakaruškas arba, taip vadinamas, kuokines ir kalėduškas. Daugiausia subatos vakarais vaikinai, merginos, kartais vaikai ir seniai, susirenka į vieną pirkią ir tenai šoka, dainuoja, pliauškia; kai-kur merginos atsineša valgių, vyrai degtinės ir taip per naktelę lig vėlybo ryto baliavoja. Nedėlioje vieni nuvargę, kiti pagiriom sėdi namie ir taip savo bažnytinių priedermių — išklausyti šv. Mišių — neatlieka. Kunigai su vakaruškomis kovoja. — Kalėduškos prasideda nuo Kalėdų lig "Trijų Karalių". Per tą laiką merginos neverpia. Vakarais jaunieji vieni su degtine ir alum, kitos su kiaušiniais, lašiniais, suriais susirenka ir linksminasi lig 7 valandos ryto. — Be to tenai žiemą merginos dažnai susibėga į vieną pirkią verpti, o vyrai joms degtukais kuodus deginti. Susirinkę jaunieji dainuoja, o kur maldingos merginos verpia, tai gieda šv. giesmes. Per užgavėnes vėl daro jaunieji didelį balių. Per Velykas kai kurie vyrai vaikščioja po langais ir gieda "Alleluja". Per šv. Jurgį ukininkai, gindami gyvulius, deda vartuose kiaušinį, rukina kiekvieną karvę šventintomis žolėmis, kad niekas karvės neužkerėtų, tai yra neatimtų pieno.

— Viln. gub. vakaruškų ir kalėduškų negalima pagirti, nes jų tęsimasis lig vėlybo ryto ne tiktai kad suvargina ankštoje pirk[illegible]e jaunuomenę, bet blogos, negražios kalbos, dažnai merginų pavogti nuo motynų lašiniai ir kiaušiniai, vyrų pavogti rugiai degtinei, susilaikymas nuo bažnyčios, biaur[illegible] tvirkina žmones, ir todėl kuni[illegible] kovo a ir turi kovoti su jomis, nepanaikindami jų visiškai, bet įąsias pakreipdami į tam tikras vėžes. Jaigu tenai kunigai norėtų pašalinti įąsias, kaip Suv. g. norėjo ir įąsias panaikino, tai pikto neišvengtų, nes jaunieji iš šviesių pirkių atsidurtų į tamsias klėteles. Kartą išvijus jaunuomenę į tamsą, vargu butų galima ją sugražinti į šviesą. Jaigu Suv. gub. kunigams pasisekė pašalinti iš kaimų vakaruškas, tai iš Viln. g. sodžių nepavyks, gali tik pavyk[illegible] sutvarkyti, palikt da nas, duoti jiems [illegible]nygas laikraščius, išmesti valgius ir alų. Tada pavyksta apšvietimo darbas, jaigu vieną daiktą atimdamas, duodi žmogui užtat kitą geresn[illegible]jam naudingesnį ir doresn

Iš Lietuviškų Dirvų.

Worcester, Mass.

Spalių 31 d. čionai sutverta nauja pašalpinė draugystė vardu Š7. Petro ir Povilo. Pirmame susirinkime prisirašė 14 sąnarių. Pirmsėdžiu išrinkta Jonas Vieraitis, sekretorium – Ignas Šiupėnis, kasierium Ignas Manasas; išdo globėjais: Jurgis Bendoraitis ir Juozas Vaičaitis.

Naują draugystę suorganizavo Jonas Vieraitis.

Antrasis tos naujos dr stės susirinkimas atsibuvo Lapkričio 28 dieną, kuriame prisirašė 8 sąnariai. Taigi dabar drstė turi 22 sąnariu.

Toji draugystė bus katalikiška-tautiška, moksliška ir politiška, ty. rupįsis visus savo sąnarius padaryti piliečiais. Kiek praturtėjus, bus galima įkurti vakarinius kursus, ty. mokanti mokins nemokančius skaitymo ir rašymo. Pirmiausiai bus uždėta knygynėlis, nes tam tikslui kiekvienas sąnarys moka extra 2 centu kas mėnuo; kas nori, gali mokėti ir daugiau, bet du centu — tai jau priverstinai.

"Tėv." 48 numeryj koks tai Lietuvos Sunus rašo, kad Worcesteryj susitvėrus Šv. Petro ir Povilo dr-tė, bet jos mierius labai keistai iškraipė. Sako, jos mieriai labai keisti, nors prisidengus Šv. Petro ir Povilo vardu, bet busianti kareiviška, per parodas nešiosianti uniformas. Girdi, turbut draugystės tvėrėjai nežinoję, kad Petras ir Povilas nešioję elgetiškas drapanas (?).

Stebuklingas tai žmogus tasai Lietuvos Sunus, jei jis ligšiol dar nežinojo, kad bile vienai kokiai dr-stei tegalima nešioti uniformas ir stengties likties piliečiais! Verčiau-gi nešioti uniformas ar ir be jų buti, bet ne kepti kur kremtorijoje, kaip tai vietinė Lietuvos Sunų dr-stė pasielgė su vienu savo mirusiu sąnariu – nugabeno į Bostono krematoriją ir tenai lavoną iškepino. Tai mat kur pagirtinas darbas.

Lai gyvuoja šv. Petro ir Povilo dr-stė ilgiausius metus ir lai jai laimingai sekasi!

Sąnarys.

Nashua, N. H.

Pas mus orai labai puikųs, darbai vidutiniški, uždarbiai menki, maži, vienok žmonės gatvėmis nesivalkioja, kas reiškia, kad visi dirba.

Gruodžio 1 d. New Hampshire valstybėje leista šaudyti briedžiai ir kitokie miškiai. Tas leista daryti tik ligi 15 dienai to paties mėnesio. Taigi antrytojaus du lietuviu nuėjo į girias ir tuojau nušovė dvi stirnas, kurias parsigabeno miestelin ir pas vieną sankrovą iškabino. Kaip lietuviai, taip ir airiai rinkosi žiurėti į tuos nušautus gyvuliukus.

Pernai metais Gruodžio mėnesyj taipgi lietuviai buvo nušovę kelius briedžius, kas airiams turčiams nepatiko, nes jiems su šaudymais nelabai kaip sekasi. Už taigi jie vieną gražią dieną su automobiliumi išvažiavo medžiotų ir nušovė vieno farmerio arklį, manydami nušovę briedį. Už arklį turėjo užmokėti, bet juokų buvo pilnas miestelis.

Čia lietuvių skaitlius siekia 900 dušių ir visi sutikime gyvena. Yra draugysti: Šv. Kazimiero ir Šv. Petro ir Povilo ir dvi kuopi: S. L. A. ir T. M. Dr. Be to čia gyvena daug lietuvaičių merginų, bet jos savo likimu neikiek nesirupina, nepriguli nei prie organizacijų, nei prie nieko. Vietinės merginos labai užsilikę užpakalyj kitų miestų lietuvaičių.

Liud. A. Zurlis.

Youngstown, Ohio.

Tankiai man tenka skaityti laikraščiuose mųsų brolių lietuvių nusiskundimus, kad ten ir ten darbai labai prastai eina, arba mažai teuždirbą. Aš nesenai į čionai esu atkeliavęs, vienok patyriau gerai, jog vietiniams darbininkams darbo visai nestokuoja, o ir uždarbiai pusėtini. Dirbantiems nuo dienų mokama valandai 16–25 centus, o nuo daiktų uždirbama nuo 3 ligi 6 dolerių dienai. Dirbtuvių gi čia yra visokių, tarp kurių daugiausia geležinių; pragyvenimas nėra brangesnis, kaip kad kitur miestuose. Lietuviai čionai, nuo senai apsigyvenę, turi sau gražus namelius pasistatę, o kurie nesenai į čionai atkakę– kiekvienas turi darbą ir ant bedarbės nesiskundžia.

Lietuvių krautuvių nėra nei vienos, tik du lietuviu laiko aludes, bet anų dviejų vienas sulenkėjęs. Čia lietuvis mėsininkas arba krautuvininkas galėtų gerai prasigyventi.

Pradėti parapijos reikalai slenka želvės žingsniu, kadangi visuomenė neužsitiki išrinktam parapijos komitetui, kuris rupinasi ne tiek parapijos reikalais, kiek ieško sau garbės.

Broliai lietuviai, vienykitės ir dirbkite, o iš to bus nauda jums patiems ir jųsų gentkartei.

K. Vuoslis.

Miners Mills, Pa.

Pas mus su darbais tuo tarpu nepeiktina. Lietuviai sutikime gyvena ir rašosi prie pašalpinės draugystės, kuri nesenai čionai sutverta.

Čia nesenai sudegė lenko Slabinskio didelė krautuvė. Svietelis, o ypatingai lenkai, labai persigando, manydami, kad tai liepsnojanti jų bažnyčia. Vienok ugnegesiai aplinkinius namus suspėjo greitai paimti savo kontrolėn ir lenkai nusiramino.

Juoz. Noreika.

Kenosha, Wis.

Visiems čionai žinomas lietuvis Stanislovas Karbauskas, 25 metų senas, Gruodžio 6 d. vietiniame miesto kalėjime pasikorė.

Karbauskas buvo didis girtuoklis, begerdamas tą smarvę jis prarado savo turtą ir sveikatą; sirgo suviršumi metus; buvo suparaližuotas, turėjo pritrauktus rankos pirštus. Negalėdamas niekur dirbti, sumanė tarp vietinių lietuvių pasirankioti sau pinigų ir keliauti į Lietuvą. Susirinkęs šiek tiek sau pinigų, ant nelaimės ir tuos pragėrė. Pagaliau už kokį ten prasikaltimą palei odų dirbtuvę jį suareštavo ir uždarė kalėjiman. Tenai nakčia iš savo sudraskyto švarko susisuko virvę ir pasikorė. Ant rytojaus atrasta sustingusį. Labai aišku: koks gyvenimas tokia ir mirtis.

Vienas.

Rumford, Me.

Čia lietuvių gyvena į 500 ir visi tarp savęs sutinka. Darbai visose dirbtuvėse eina gerai, dirbama dienomis ir naktimis, bet ir darbininkų ant vietos yra pakaktinai.

Vietinių lietuvių retai kas lietuviškus laikraščius skaito, tankiausia laisvą laiką praleidžia aludėse. Gruodžio 5 dieną socijalistai čionai atlaikė prakalbas. Kalbėtojai pribuvo ten kur iš Bostono. Girta tik socijalizmas, kviesta jų sąjungon ir siulyta "Keleivis" užsirašyti.

X.

AMERIKOS ŽINIOS.

Nelaimės atbalsiai.

Cherry, Ill. Koronero teismas, tirinėjantis nelaimingojo atsitikimo priežastį kasykloje St. Paul, savo darbus pertraukė lig Sausio 4 dienai, nieko nenutaręs, nes kaip sako, negalintis surasti liudininkų, kurie liudytų prieš kompaniją. Visa toji akcija vedama piktadarišku budu ir be jokios atidžios ir regimai, kad kompanija tame visame turi savo įtekmę. Likusios kalnakasių našlės ir visi vietiniai piliečiai reikalauja kasyklos atidarymo ir iš anos išėmimo 202 lavonų, kokie tenai dar randasi, o ypatingai, kad kasykloje ugnis jau užslopinta, bet kompanija ir to nenori išpildyti ir dalei džiama, kad tas tyčia daroma, idant lavonai, budami ilgiau, suputų, tatai jų nepažintų giminės ir tokiuo budu negalėtų paieškoti iš kompanijos atlyginimo. Regis tenai ant kiekvieno žingsnio suktybės.

Kova su nigeriais.

Montgomery, Ala. Nigeris Clynt Montgomery nušovė jauną farmerį A. Lewis ir paskui užsidarė savo numylėtinės namuose. Kol apsiginklavę piliečiai galėjo prie tų namų prieiti, jis dar tris baltus nušovė. Vienok vis gi namai padegta ir nigeris liepsnose žuvęs.

Rosebud, Texas, minia linčiavo nigerį Coke Hills, kuris mirtinai pašovęs miesto maršalką Williamsą.

Summer, Miss., nušauta nigeris Aronas McCoy, kuris areštuotas už kokį tai prasikaltimą ir nušovęs šerifą. Už tai nigerį paviję ir nušovę piliečiai.

Apylinkėse Little Rock, Ark., rengiamosi kovon baltųjų su nigeriais, kadangi vienas nigeris nušovęs baltą plentatorių. Ginkluojasi lygiai nigeriai, kaip ir baltieji. Regis gubernatorius į tenai pasiųs miliciją, nes laukiama gausus kraujo praliejimas.

Byla už milijonus.

Springfield, Ill. Valstybė Illinois per generališką advokatą Stead'ą įnešusi bylą į Supreme Court priešai Illinois Central, idant pastaroji valstybei sugrąžintų 15 milijonų dolerių, prigulinčių jai, kaipo dalis gryno uždarbio tos kompanijos. Kompanija gyvuojanti nuo 1877 metų, o valstybei nedavus nei vieno cento, nežiurint net sutarties. Be to kompanija visuomet perstačius netikrus įplaukų ir išlaidų raportus. Kompaniją toje byloje gins dabartinis karo ministeris Dickinson, kuris pirmiau buvęs tos kompanijos advokatu.

Farmerys sušalo.

Sterling, Ill. Palei upę Rock River atrasta farmerio Roberto Cuniff lavonas, kuris išėjo medžiotų ir regis sušalo. Valstybėje Nebrasca siaučianti dideli šalčiai, nes pav. Norfolk, Nebr. termometras rodė 21 laipsnių žemiau 0. Kitose apylinkėse šalčiai taippat ne maži.

Užbėgo linčui.

Springfield, Ill. Gubernatorius Deneen išgirdęs, kad miestelyj Belleville minia nori šturmuoti kalėjimą, idant iš gauti iš ten nigerį Will Clarką ir pakarti už nušovimą tramvajaus konduktoriaus, tuojau prisakė 8 milicijos kompanijoms pasiskubinti į sumišimo vietą. Tas pagelbėjo, kadangi minia išgirdus tą dalyką, tuoj metė šalin savo tą nedorą užmanymą ir išsiskirstė.

Mark Twain mirštantis.

New York. Garlaiviu "Bermudian" į čionai parkako garsus Amerikos humoristas Samuel L. Clemens (Mark Twain), kuris gydėsi Bermude, bet niekas jo sveikatai negelbėjo. Taigi dabar sugrįžo sergantis ir daktarai neturi vilties, kad jis pasveiktų.

Gaus milijoną dolerių.

New York. Muitų kolektoriaus W. Loeb padėjėjas Richard Parr, gausiąs iš valdžios dovanų vieną milijoną dolerių, už atidengimą apgavysčių sverant cukrų, kokių dasileidžius American Sugar Refining Co. Šitą kompaniją išdavė valdininkas Parr ir valdžia nuo jos gavo kelius milijonus dolerių (kaipo muitą). Tuo tarpu muitų įstatuose pažymėta, kad tam valdininkui, kuris atidengia bent kokias suktybes, išmokama pusė sumos, kokia bus išbyluota. Taigi Parr iš paprasto valdininkėlio paliks milijonieriumi.

Kiek išgerta kavos.

Washington, D. C. Į Jungtines Valstybes pereitais 10 mėnesių partraukė kavos iš Pietų Amerikos 845.000.000 svarų, o Brazilija viena prisiunčius daugiau 600.000.000 svarų. Importuotos kavos vertė apskaitoma ant 64.000.000 dolerių.

Didelė piktarybė.

Washington, Pa. Yra tai baisiausia piktadarybė šito pavieto istorijoje – pasakė koroneras Haffian – ištirinėjęs vienerių metų kudikio mirtį, kuris atrasta senoj ir apleistoj kasykloj netoli Monongahela City. Prisaikintojai nusprendė, kad vaikas tuščioj kasykloj uždaryta, idant jis badumi numarinti. Paskirta dovana piktadario susekimui. Vienerių metų kudikį palikti ir numarinti badumi – tai baisi piktadarybė.

Kongresas pertraukė savo darbus.

Washington, D. C. Abudu kongreso butu prieš Kalėdas pertraukė savo posėdžius lig 4 dienai Sausio ir visi senatoriai ir kongresmanai išvažinėjo sau ant švenčių į namus. Prieš šventes tuotarpu kongrese neatlikta nieko tokio svarbesnio.

Pabauda už pasivėlinimą teatran.

Cleveland, O. Šito miesto taryba patvirtinus įstatus, pagal kurių bus baudžiamas tas asmuo 100 dolerių pabaudos, kuris susivėluos teatran ir laike perstatymo spręsįs į savo vietą sėsties. Pasivėlavusieji tankiausia kenkia kitiems žiurėtojams perstatymo, o labiausia moters su savo plačiomis skrybėlėmis. Ir teatrų savininkai turėsią atsakyti, jei laike perstatymo leisią teatran pasivėlavusius asmenis.

Peary į pietinį polių.

New York. Komandorius Robert A. Peary dr. New England Society pokylyj apreiškė, kad netolimoj ateityj pasirengsiąs kelionėn į pietinį žemgalį ir taippat prie ano prieisiąs, kaip padaręs su šiauriniu žemgaliu. Kas link dr. Cook visai nei neužsimineęs.

Farmeriai eina turtingyn.

Detroit, Mich. Iš Sasketchewan farmerys, J. C. Goe čionai nupirko 30 automobilių ir už kiekvieną užmokėjo nuo 4.000 lig 5.000 dol. Jis nėra jokiuo agentu, o tik tuos automobilius pirko savo kaimynams farmeriams, kurie jam tam tikslui davė pinigus. Tas viskas reiškia, kad farmeriai eina turtingyn, jei perkasi tokius brangius daiktus.

Darbas ir Kapitalas.

Prie daugiausia išnaudojamų darbininkų sviete priklauso be abejonės adatos darbininkės, tos siuvėjos, dirbančios prie skalbinių ir visokios rųšies bliuzų didelėse New Yorko krautuvėse.

Toms merginoms-darbininkėms mokama nuo siuvamų šmotų, o mokestis tokia maža, kad dirba jos kasdiena po keliolika valandų ir negali užsidirbti sau geresniam užsilaikymui.

Sąlygos apverktinos, jei tokios darbininkės negauna pašalpos nuo savo tėvų, kurios turi tėvus, bet jų neturint, reikia pragyvenimui pinigų ieškoti kur kitur ir tokiuo budu mergaitės žųva morališkai.

New Yorke taigi aršiausi santikiai viešpatauja, todėl 40.000 siųvėjų merginų nutarė sustraikuoti ir tuo budu kovoti sau geresnių išlygų pas duondavius milijonierius.

Bet kas aršiausia, kad tos visos merginos nesusiorganizavusios, ty. neturi savo tam tikros organizacijos, o juk nesusiorganizavusių darbininkų žinomi Amerikoje straikai ir jų pasekmės. Tai gi ką tos mergaitės tame atvejyj gali padaryti, kaip jos gali kovoti su milijonieriais, kuriuos užtaria pati valdžia ir policija?

Tečiau tikima, kad mergaičių tasai straikas joms bus pasekmingas, kadangi už anas stoja kelios turčių žmonos, kaip tai ponia Belmont ir mergina Morgan, abidvi milijonierės. Jei tos dvi moteriškės mergaitėms straike gelbės, žinomas dalykas, straikuojančioms nepritruks nei pinigų, nei drąsos ir savo kovą laimės, nes milijonierių policija vistiek prisibijo, o pati valdžia prieš anas galvas lenkia.

Tos milijonierės nelabai už vargdienes mergaites užsistotų, bet jums rupi moterų politika, lygi vyrams, todėl už vargšes ir užtariama.

Philadelphia, Pa. Čionai sustraikavo moteriškų drapanų siuvėjai, kurie pas darbdavius reikalauja unijos pripažinimo, 9 val. ant dienos darbo ir pakėlimo mokesties ant 20 proc. Darbdaviai nei girdėti nenori tų reikalavimų.

Gary, Ind. Sitas miestelis aplaikė vėl naują sau dirbtuvę, kurią nutarta pastatydinti už puspenkto milijono dolerių. Darbas prie naujos dirbtuvės statymo prasidėsiąs, kaip tik busiąs geresnis oras. Tai bus plieno dirbtuvė, kurioje gaus darbą mažiausiai 2.000 darbininkų. Miesto gyventojai džiaugiasi.

Pittsburgas randasi baimėje, kadangi Gary miestelis gali jam buti pavojingu konkurentu. Žinovai tvirtina, kad po kelių metų Gary liksiąs plieno pramonės centru, o Pittsburg busiąs tuokart jau užpakalyj ir dauguma dirbtuvių iš tenai turės kraustyties.

Dabar Gary, Ind. gelžinėse dirbtuvėse dirba kelios dešimt tukstančių:

American Bridge Co. dirba 4.000 darbininkų.

Indiana Steel Co. 15.000 darbininkų.

American Car and Foundry Co. 12.000 darbininkų.

American Locomotive Works, 6.000 darbininkų.

American Steel and Wire Co. 2.000 darbininkų.

American Sheet and Tinplate Co. 2.000 darbininkų.

Plieno kompanija United States Steel Co. jau įdėjus 60.000.000 dol. kapitalo į plieno dirbtuves Gary, Ind., turi dar išduoti 40.000.000 dol. Kompanijos American Bridge Co. ir Amer. Locomotive Co. išleisiančios 10.000.000 dol. kiekviena naujų dirbtuvių statymui. Pirmoji tų kompanijų jau statanti po dirbtuvėmis pamatus, kur gausią darbus 4.000 darbininkų. Ir biurai tai kompanijai jau statomi.

Kompanija The Brooklyn Transit Co. įvedė pas save pensijos sistemą atsitarnavusieme darbininkams Dabar toji kompanija suteikia darbus 13.000 darbininkų, kurių daugumas gaus pensijas.

Plieno trustas United States Steel Corporation nusprendė nei kiek nenusileisti prieš darbininkus, kurie nutarę savame laike kovoti už geresnes sau išlygas. Trustas mano vesti darbus prie "open shop", ty. ant darbo bus priimami unistai ir neunistai. Taigi laukiama smarkios kovos darbininkų su milžinišku trustu. Regis kariaujančius darbininkus rems visa Amerikos visuomenė.

100 Tukstančių

Gražiausių Popierų su gražiausioms pavinczlavonėms su kvietkoms ir konvertais pardavinėsime labai pigiai:

Popieros drukuotos su kvietkomis.

1000 popierų su kopertais parduosime už $8.00
2000 „ „ „ 15.00
3000 „ „ „ 20.00
4000 „ „ „ 25.00
5000 „ „ „ 30.00

Popieros drukuotos be kvietkų.

000 popierų su kop. parduosime už 6.00
2000 „ „ „ 11.00
3000 „ „ „ 15.00
4000 „ „ „ 18.00
5000 „ „ „ 20.00

Pasinaudokite isz tokios progos, nes tos popieros yra labai puikiai isztrukuotos ant geros popieros, žodžiu sakant geriausios popieros už visas kainas popieras. Pinigus siuskite ant adresso

J. M. TANANEVICZE
3244 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Mokykloms.

Pranešame garbingiems mokintojams ir mokintojoms lietuviškų mokyklų, jog atspaudinome

LIETUVIŠKĄ GRAMATIKĄ

parankiausią mokinimui vaikų, nes joje yra pabrėžta mokintojų klausimai ir vaikų atsakymai. Kaina drutuose apdaruose.....50c

APART TO

turime savo spaudos dar sekančias reikalingas mokykloms knygas:

Lementorius Lietuviškoms Mokykloms Šiaurinėje Amerikoje. Kaina.....25c
Chrestomatija. Dalis I. 50c
Chrestomatija. Dalis II. 50c
Chrestomatija. Dalis III. 65c
Istorija Sventa Seno ir Naujo Įstatymo.....50c

Kitokios "Kataliko" spaudos knygos

Musiškiai užsienyje. Juokingas aprašymas tulo ruso su pačia kelionės į Paryžių. Parašė N. A. Leikin, Išguldė Magnus Parvalkietis. Pusl. 216. Kaina.....50c

Vėjinis Malunas. Pagal lenkišką parašė P. B. Puikus aprašymas apie žydą maluninką. Pusl. 64. Kaina.....50c

Ciecorius Domicijonas ir Kasėjai Katakumbose. Istoriškas aprašymas laikuose krikščionių persekiojimo. Kaina.....50c

Gyvenimo Gabalėliai. Telpa joje 13 puikių apsakpmėlių apie vargus šiandieniniame gyvenime Lietuvoje. Pusl. 50. Kaina.....25c

Dangus. Pagal K. Flaumarion parašė P. Brandukas Pusl. 193. Kaina.....60c
apdaryta.....75c

Rašant ar siunčiant pinigus uždėkit tokį antrašą:

JONAS M. TANANEVICZE,
3244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Naujausis Lietuviškai-Angliškos Kalbos

RANKVEDIS

Norints yra daugelis išleistų Lietuviškai-Angliškos kalbos Rankvedžių, bet nuolat girdint lietuvius skundžiantis, kad jiems yra anie neparankųs, nesuprantami, męs išleidome naują Rankvedį, kuris bus prieinamu ir suprantamu kiekvienam, nors ir labai mažai mokytam lietuviui. Su šito Rankvedžio pagalba kiekvienas, nors ir nė žodžio nemokantis angliškai, be pagalbos mokintojaus trumpame laike išmoks skaityti, rašyti ir grynai kalbėti angliškai. Jame mat surinkta reikalingiausi žodžiai, pasikalbėjimai, trumpos pasakaitės, vardai visokių daiktų ir tt. Pirmiausia jame telpa lietuviški žodžiai, paskui angliški, o trečioje eilėje kaip reikia teisingai ištarti angliškus žodžius. Ant galo dar telpa labai naudingas lietuviams pamokinimas: Kaip tapti Jungtinių Amerikos Valstybių piliečiu.

Nusipirkę tą knygą ir atidėję nors trumpą valandėlę liuoso laiko įgysite sau neapmokamą turtą, nes išmoksite taip mums reikalingą šioje šalyje angliską kalbą.

Jos kaina: Prastuose apdaruose.....$1.00
Drutuose audeklo apdaruose.....$1.25

Pinigus siųsti reikia ant šio adreso:

JONAS M. TANANEVICZE,
3244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Skaitytojams Žodis.

Miela mums šioj laikraščio skiltyj paminėti, kad šiais metais "Katalikas" sparčiai prasiplatino tarp Amerikos lietuvių, o iš dalies ir Lietuvos, kur, kaip žinoma, laikraščių skaitymas nėra persekiojamas, kaip tai veikta ilgus laikus anais metais. Nors dar ne visi lietuviai supranta skaitymo vertę, vienok šiais metais, galima drąsiai tvirtinti, apšvietimas padaręs gerą žingsnį pirmyn. Sprendžiame tai iš nemažo skaitliaus "Kataliko" ėmėjų, kurie šiais metais naujai užsirašė "Kataliką" ir apsiėmė jį platinti visur kuoplačiausiai.

Ir dėlko "Katalikas" kas metai gauna vis daugiau ėmėjų ir savo draugų?

Atsakymas lengvas ir kiekvienam suprantamas. Žinoma juk visiems, kad "Katalikas" didelis laikraštis ir pagal savo didumo pigesnis už kitus. Kiti lietuviški laikraščiai yra daug mažesni, bet už juos mokama metams tokia pat kaina, kaip kad už "Kataliką", didžiausią laikraštį. Žmogus už "Kataliką" metams užmoka du doleriu, tai turi kas savaitė daugiau skaitymo, nei kad keliuose kituose sykiu ėmus. "Katalikas" netarnauja jokiai partijai. "Katalike" daugiausia yra žinių iš viso svieto, daugiausia žinių iš Tėvynės, pamokinančių ir moksliškų straipsnių. "Katalike" spausdinama gražiausios istorijos ir apysakos, originališkos ir iš kitų kalbų verstos. Tai-gi skaitytojams dvasiško peno yra pakaktinai.

O jei dar primįsime, kad "Katalikas" turi daug savo bendradarbių ir korespondentų lietuviais apgyventose vietose, tatai ir nesistebėsime, kad "Katalikas" visur plačiai visuomenę skaitomas ir visur pasekmingai platinamas, kaipo didžiausias ir geriausias Amerikoj ir užsieniuose lietuviškas savaitraštis.

"Katalikas" kas metai savo skaitytojams duoda dovanas lietuvišką sieninį Kalendorių, su katalikiškomis ir tautiškomis šventėmis. Ir be to dar, kas užsisako "Kataliką" ir užsimoka metams du doleriu, apart sieninio Kalendoriaus dar gauna dovanoms knygų 50c. vertės.

"Kataliko" Redakcija vienok ir iš to visko sau pelno neturi ir jo nereikalauja. Jei kuomet esti koks iš laikraščio pelnas, tai tasai pelnas tuojau apverčiamas paties laikraščio "Kataliko" pagerinimui.

Tatai prašoma visų savo skaitytojų ir prietelių, kad "Kataliką" visur platintų ir kalbintų visus visur lietuvius užsisakyti, nes jei už "Kataliką" pelnas apverčiama jo paties pagerinimui, taigi suprantama, kad tarnaujama lietuvių tautai ir visiems lietuviams šeiviams.

Tarp tukstančių senų ir naujų "Kataliko" skaitytojų turime dar ir neužsimokėjusių, kurie ar tai dėl pamiršimo, ar tai dėl neturėjimo laiko ilgai su mumis už "Kataliką" neatsilygina. Todėl dabar atsitikus progai, visų tų, kurie kiek nors skolingi už "Kataliką", prašoma labai gražiai lig Naujųjų Metų atsilyginti, kadangi po Naujųjų Metų žadame laikraštį netik pagerinti, bet ir paįvairinti naujais raštais ir žiniomis.

Visiems seniems ir naujiems skaitytojams bus išsiųsta sieninis Kalendorius.

Pinigus ir laiškus meldžiame siųsti adresu:

JONAS M. TANANĖVIČE,
3244 So. Morgan Street,

Savaitinis Kalendorius

Gruodis 1909 m.

30 k. Dovido karal.
31 p. Selvestro pop.

Sausis 1910 m.

1 s. NAUJI METAI.
2 N. Makarijaus opato.
3 p. Genavaitės panos.
4 u. Titaus vyskupo.
5 s. Telesphoro.

REDAKCIJOS PATEMIJIMAI.

Laimink, Aukščiausiasis visiems "Kataliko" skaitytojams su Naujaisiais Metais, i dant visiems sveikiems ir linksmiems tuos Metus sulaukus ir pagaliau juos ištisus laimingai praleidus, besidarbuojant mųsų nualsintos, suspaustos ir nuskriaustos Tėvynės Lietuvos labui. Priimkite nuo mųs, gerbtini skaitytojai, tuos širdingus velijimus ir pagal mųsų minties darbuokitės didesniam tautos atgaivinimui ir pakėlimui. Jei męs visi įsakmiai mylėsime savo gimtinį kraštą, meilėje ir vienybėje sugyvensime, sulauksime savo Tevynei gražios ateities. Taigi telaimin mums visiems!

* * *

P. Kazys Puida per "Vien. Liet." graudžias ašaras išlieja ant lietuvių rašytojų likimo, kurio žabanguose ir jis pats atsiranda. Jo straipsnyj "Rašytojų likimas" daug karčios tiesos pasakyta, vienok tarp kitko neteisingai užsipulta ir ant laikraščių leidėjų, ir ant redaktorių, ypatingai amerikiečių, kurie tankiausia savo laikraščių medžiagai naudoja vertimus, bet ne lietuvių rašytojų veikalus ir mintis. Teisingas graudenimas, bet jis tuo tarpu lietuviškiems leidėjams perankstyvas, kadangi lietuviški laikraščiai nunai ir be apmokamų lietuvių rašytojų tankiausia nuilsta ir žlunga, kad daugiau jau ir nebepasikelti.

* * *

Teisybė, reikia mums originalinių raštų, reikia labai, bet jei atsižvelgsime į lietuvių leidėjų medžiagiškus padėjimus, suprasime, kad jiems rupi tik rytdienos likimas, galvojama apie liudną ateitį. Kaip peli vertimai nunai, taip gali pelėti ir didelės svarbos originaliniai raštai, kuriems visuomenė mažai teatjaučia. Pirmiau męs atgijančią liaudį išmokinkime skaityti, branginti mokslą, o tik paskui bus galima vienatoms pašvęsti sveikata ir turtas originaliniems raštams, kurių kaina juk verta paminėjimo.

* * *

"Darb. Viltis" rašo apie nekokį ten lietuvį kalvį, Vincą Mitvulį, kuris išradęs spyną ir jutriną bankų kasoms. Tasai išradimas užpatentuotas ir Mitvulis laukiąs iš to gero pelno.

Ten pat p. Miliauckas rašo, kad tasai Mitvulis išradęs dar keistą automobilių, kuris eisiąs be jokios varomos chemiškos pajėgos ir pats sau varymui pajėgą pasigamįsiąs iš oro. Mitvulis, sakoma, baigęs tik pradinę liaudies mokyklą.

Tik gaila, kad tankiausiai tie mųsų "išradėjai" praturtėję pamiršta savo mylimą tautą, prisiglaudžiant kur prie svetimosios.

* * *

Rusijos vidurinius santikius geriausiai pažymi depešos iš Peterburgo, kokias Rusijos laikraščiai žodis į žodį atkartoja ir tais niekais, stabmelšeria savo visuomenę ir klaidina. Tegul bus skaitytojams žinotina, kaip "konstitucijinėj" Rusijoj laikraščiai priversti rašyti apie carą-"batiušką".

* * *

Šitai viena tokių depešų:

"Peterburgas. 20 d. p. m. ryte Šviesiausiasis Viešpats (supr. caras. Red.) teikės pareikalauti iš 16-tojo šaulių pulko Ciesoriaus Aleksandro III pilnos uniformos ir to paties pulko paprastojo kareivio amunicijos, kurią taigi ir atanešė Jo Ciesoriškai Didybei į rumus pirmosios rotos vyresnis paaficieras, Kretov, ir turėjo laimę pagelbėti Jo Ciesoriškai Didybei atneštais daiktais apsirengti ir apsiginkluoti. Jo Ciesoriškoji Didybė be to apdovanojo Kretovą maloniais klausimais apie nekurių uniformos dalių reiškimą. Pagaliau pilnai apsiginklavus su kareivio šautuvu, su 120 šovinais ir pilna blekine vandens, Šviesiausiasis Viešpats teikės pats vienas vaikščioti dvi valandi Livadijos apylinkėse, be to perėjo 10 viorstų ir atidavė garbę pravažiuojančiam oficierui. Sugrįžus į rumus, Šviesiausiasis Viešpats teikės atiduoti laukiančiam Kretovui uniformą ir ginklus, įsakė padėkoti pulkininkui už gerą uniformos parinkimą ir asmeniškai paaukojo Kretovui pusę imperijalo.

* * *

"Sekančią dieną Jo Ciesoriška Didybė teikės kreipties prie pirmos rotos komandieriaus, kapitano Beslero, su pastaba, jog žiurįs į jį, kaipo į savo rotos vadą ir leido maloningai užrašyti į knygutes, atsirandančias krepšyj, žinią apie šaulį, kuris pasinaudojo taja uniforma ir šaulio marškiniai bus užlaikoma su pulko regalijomis, o šautuvas tekstai rotai, kuri atsižymės šaudyme ir per parodas jį nešios tos rotos kareivis".

* * *

Tai kokių nonsensų Rusijos laikraštijoje dar sutinkama. Caras tenai garbinama kaip koks dievaitis, bet kur negarbinsi jį "Šviesiausiu", "Galingiausiu" ir kitokiu, jei tas daryti policijos liepiama. Ir dar ten kalbama apie kokią tai konstituciją, jei šiandie caras taip daug aukštinama. Tokios garbės carui pavydėtų ir pats Variabarzdis.

* * *

"Viltis" 139 No. paduoda šias žinias apie naujų vyskupų paskirimą. Rašo ji:

Iš įtikėtinų šaltinių gauname žinią, jog seniau paduotasai naujų vyskupų sąrašas liko kiek tiek perkeistas. Skiriami šie žmonės, apie kuriuos maža ką begalima abejoti, nes tarybos tarp Rymo ir Peterburgo esančios jau pabaigtos.

1. Arcivyskupas Simonas — Mogylevo arcivyskupu. 2. Pralotas Kliučinskis — Mogylevo pavyskupiu. 3. Vilniaus vyskupas baronas von der Roppas — Sandomieriaus vyskupu. 4. Vyskupas Cieplias — Kelcų vyskupu. 5. Vyskupas Cirtautas — Žemaičių vyskupu. 6. Vyskupas Karosas — Žemaičių pavyskupiu. 7. Apašt. Vikaras Michalkievičius — Vilniaus vyskupu. 8. Kanauninkas Prapuolenis Vilniaus pavyskupiu. 9. Kanauninkas Maculevičius — Seinų vyskupu. 10. Pralotas Myk. Liorentavičius (dabar Čenstakave Šv. Barboros bažn. klebonas) — tas Žarnovieckis — Žitomieriaus pavyskupiu. 12. Pralotas Maks — Vloclausko pavyskupiu. 13. Kun. Justinas Pranaitis — busimosios Omskos dijecezijos vyskupu.

Ant Kalėdų.

Naktis. Mėnulis, pakilęs ant tamsiai mėlino dangaus skliauto, savo užkerėta šviesa permainė gamtą: sniego skara, užklota ant laukų, buvo tarsi išsiųta auksu, tarsi šimtai spalvų blizgėjo, žavėjo...

Žvaigždutės vos tespinksėjo, tarpais užgesdamos...

Tylu... kaip užmušta...

Simtametės pušįs ir eglės, užsiklojusios sniegu, snaudė... Mėnulis, vos-vos praskirdamas tankumynus, degė apšarmotus medžius įvairiomis liepsnomis.

Negyva tyla viešpatavo miško gilumose...

Bet kas tai? Tarsi žiburėliai sužibėjo tankumyne: pasirodė kažin kokie šešėliai, ir iššoko gauja vilkų; pasišiaušę, įtrauktais šonais, dantimis kalena, raičiojasi po sniegą, šokinėja...

Tik štai vienas vilkas atkišo ausis ir pradėjo klausyties. Visa gauja nutilo... Toli, toli, pasigirdo skambalai...

Vilkai pakėlė į mėnulį snukius ir sustaugo; tarsi skundėsi savo nelaimingu gyvenimu... Tas drąskas širdį staugimas atsimušė miško gilumoje, ir aidas, atkartojęs tą baisią dainą, pabudino pulką varnų, saldžiai jau snaudusių eglėse...

Skambalai vis artyn ir artyn vedė savo liudną dainą...

Pasirodė rogės. Tai dėdė Kaukas su Vincuku, I kl. mokiniu, grįžo namo, pas tėvukus, išsiilgusius savo vienturčio sunelio.

Vilkai tarkštelėjo dantimis ir pasislėpė į krumus; tik piktos ir įssigandusios akįs žibėjo pro šakas.

— Kažin, dėde, ar tuo parvažiuosim? — klausė kelintą kartą Vincukas ir su baime žvalgėsi po mišką.

— Tuo, tuo — ramino dėdė: — tik pervažiuosime mišką ir bus matyt Suntakių žiburiai; o mamytė su tėvuku laukia tavęs; kaip tik spėsim ant kučių...

Ir pradėjo dėdė pasakot, kaip prirengė stalą, prikepė viso ko, privirė... Užminė apie aguoninius pyragaičius, kuriuos Vincukas labai mėgo...

Staiga arkliai suprunkštė ir šoko piestu į šalį; vos vežėjas besuvaldė.

— Ko jie baidosi? — paklausė Kaukas vežėją.

— Vilkus jaučia, tai ir baidosi — atsakė šisai.

Vincukas, išgirdęs apie vilkus, bailiai prisiglaudė prie dėdės.

— Nėr ko jų bijoti — ramino vežėjas: — jie bijo skambalų; ot, kad eitum pėksčias, tai užpultų...

Arkliai prunkšdami lėkė, tik pavažos švilpė per sniegą. Abi pusi kelio irgi lėkė kažin kokie žiburiukai: tai buvo vilkai. Staiga vienas didelis vilkas iššoko ant kelio...

— Ne šauk, ne šauk! — norėjo suturėti Kauką vežėjas, bet buvo jau pervėlu: pasigirdo šuvis, ir vilkas krito negyvas...

Gauja, rodos, to ir laukė: baisiai staugdama, puolė ant užmuštojo vilko...

— Ką tamsta padarei? Dabar prapuolėm! — išsigandęs aiškino vežėjas: — Dabar jie, paragavę kraujo, nebeatsitrauks nuo mųsų.

Tiesa; gauja, akimirksniu siai paskui roges. Arkliai lėkė, kaip viesula, bet vilkai — artyn, artyn...

— Šauk, šauk, tamsta! — rėkia vežėjas: — kad pradėjai, tai šauk!

Vincukas pradėjo verkšlent. Kaukas be perstolio taisė revolverį ir šaudė; dar keli vilkai krito negyvi, bet nieko negelbėjo... Du vilku stengėsi jau pagriebt už gerklių arklius.

— Šauk, šauk! — rėkė vežėjas.

— Patronų nebėra — nusiminęs prašvagždėjo Kaukas.

— Mesk vaiką iš rogių! — piktai riktelėjo vežėjas.

Kaukas pagriebė apalpusį vaiką ir prispaudė prie savęs:

— Ar tu Dievo nebijai? — suriko ant vežėjo.

— Mesk, mesk, ba tave išmesiu! — rėkė keikdamas vežėjas, ir mosikavo išsitraukęs iš po sėdynės kirvį. Vincukas balsu verkė ir laikėsi dručiai įsikirtęs į dėdę. Vežėjas išplėšė jį iš dėdės rankų ir išmetė iš rogių...

Valandėlę vilkai susilaikė ir, besiriedami tarp savęs, draskė vaiką...

Kaukas apalpęs parkrito ant rogių dugno. Vežėjas be perstolio rėkė:

— Gelbėkit! gelbėkit!

Pasibaigė miškas ir toli, toli sužibėjo bažnytkaimio žiburiai. Vilkai, paragavę žmogaus kraujo, jau nebemanė atstot nuo rogių... Kaukas atsipeikėjo ir pamatė, kad jau vienas vilkas kabinasi ant galo rogių. Baisiai suriko, ir nustvėręs vežėją, trenkė lauk... Vilkai apspito jį, bet vežėjas nebežmoniškomis pajėgomis gynėsi, ir keli vilkai krito perskeltomis galvomis. Bet pradėjo ilsti ir... pasigirdo nežmoniškas riksmas: vilkai įsikirto į gerklę ir parplėšė žemėn...

Arkliai vos lėkė sunkiai alsuodami.

Štai bažnytkaimis... štai kiemas; vartai atkili, ir arkliai įlėkė kieman...

Taip sapnavau aš gardžių kučių privalgęs, anais metais kai buvau parvažiavęs iš trečiosios klesos pas tėvelius.

Lizdeika.

Kova su plieno trustu.

Kaip jau buvo pramatyta, darbininkų vadovai andai susirinko m. Pittsburg, Pa. specijališkon konferencijon ir nutarė pradėti kovą su plieno trustu, kuris nenori pripažinti jokios darbininkų unijos. Tos kovos vedimui reikės darbininkams milijono dolerių arba ir daugiau, taigi dabar darbininkų vadovai atsiliepia į visą darbininkų luomą ir prašo tam reikalui aukas rinkti ir, jei kiekvienas darbininkas tam tikslui paaukos nors 10 centų, susirinks milžiniška suma.

Toje darbininkų konferencijoj ėmė dalyvumą visų unijų viršininkai, taigi jų atsiliepimas į visuomenę nepasiliks visai tuščias. Konferencijoje smulkmeniškai apkalbėta viešpataujanti santikiai plieno trusto įstaigose ir nutarta taippat valdiškai kreiptis į federališką valdžią, paskui į valstybių ir pavietų viršininkus ir atkreipti jų domumą į darbininkų santikius to plieno trusto dirbtuvėse, kur viskas privalo but sutvarkyta ir padaryta visokios permainos, nes nunai jau negalima ten tiek daug vargti darbininkams.

Busiąs išrinktas taippat specijališkas komitetas kuris su darbininkų santikius plieno įstaigose ir tą raportą perstatysiąs Vašingtono valdžiai, gubernatoriams ir pavietų viršininkams, ty. visiems tiems, kurie turį teisę ką nors spręsti to trusto reikale. Darbininkų organizacijos nusprendė taippat tame dalyke kreipties į kongresą, idant tasai padarytų tardymus kaslink plieno trusto legališkumo. Abelnai tariant, prieš plieno trustą prasidėjęs smarkus judėjimas, ko kapitalistai visai nepramatę ir nesitikėję. Plieno trustas nunai išaugęs į didvyrius, iš darbininkų nieko nepaiso, nepripažinsta unijos.

Darbininkų konferencijoje nutarta rinkti aukas tai milžiniškai kovai su trustu ir išdininku išrinkta John Williams iš Amalgamated Association iš Pittsburg.

Iš tos konferencijos dalis raporto skamba maždaug sekančiai:

"Rimtas krizis netrukus užslinks darbininkų sluogsniuose. Milžiniškas trustas, "The United States Steel Corporation", vartoja ir vartojo savo galybę ir turtus tam, kad plėšti vargdienius darbininkus iš visoko.

Plieno trustas apšaukė darbininkams kovą. Iš to išeina, kad Jungtinių Valstybių plieno korporacija, idant tą kovą laimėti, nusprendė visiems plieno fabrikantams susiorganizuoti vienan milžiniškan kunan ir spirties prieš darbininkus.

Todėl-gi atsiliepiama į visas tautiškas ir tarptautiškas darbininkų unijas Amerikoje pagelbėti mums šiame svarbiame darbe. Turime viltį, kad Amerikos Darbo Federacija tame atvėjyj atliks viską, kas tik jai bus galima. Toji pat Federacija paskirtame laike išleidinės cirkuliorius, išaiškinančius dalykų stovį ir raginančius prie aukų."

Mųsų dailė.

Lietuvių Dailės Draugija Vilniuje užbaigdama savo metus, Gruodžio mėn. pabaigoje sušaukia visuotiną susirinkimą. Tame susirinkime bus perskaityta apyskaita už praėjusius metus, bus svarstomas projektas išleidimo Draugijos laikraščio, pašvęsto mųsų dailei, reikalingumas Draugijos įstatų pataisymo, narių sumanymai, įvyks naujos Valdybos rinkimai ir t. t. Tame-gi pat premijos ir traukiama loterija, tam tikslui mųsų parodose užpirktų ir dailininkų padovanotų artistiškų veikalų.

Labai butų geistina, idant nariai, kurie negali ypatiškai dalyvauti susirinkime, prisiųstų laišku savo pastebėjimus kas link Draugijos veikimo, sumanymus, kas link jos geresnio plėtojimos ir mųsų dailės pakėlimo, lygiu budu, kaip ir patarimus, kaip parengti Draugijos materijališką stovį ir tt.

Kaipo metinė dovana nariams už šiuos metus, yra paskirta gražiai išpildyta graviura iš skaptoriaus p. Rimšos paveikslo "Golgota", padirbto (inkrustuoto) iš įvairių metalų.

Loterijai gi, kaip jau buvo anksčiau laikraščiuose minėta, paskirti yra šie darbai: p. Kalpoko "Gamtos reginis", p. Rimšos "Mėnesiena" ir p. Žmuidzinavičiaus "Kelelis" — už abelną sumą 220 rub.

Liet. Dailės Draugijos adresas:

VILNIUS, Preobraženskaja 9—1. p. S. Gimbut. Liet. Dail. Draugijai.

Liet. D. Dr. Valdyba.

JUOKAI.

PUIKUS PATARIMAS.

— Baisenybė ir visai negirdėtas daiktas! Mėginau ant kakalio, ant spirito mašinėlės, ant kerosino ir ant gazo, o blyneliai visviena neiškepa!

— Na, tai pamėgink kepti ant dinamito!

NEAPSIŽIURĖJIMAS.

— Dėlko mergina Geldžiutė jau nieko neperka tamstos krautuvėje?

— Užsirustinus ant vieno mano pagelbininkų.

— Rasi jis jai gerinosi?

— Ale kas tau! Jai tik pasakė, kad ji esanti mųsų seniausia kostumerka.

SENOVIŠKAI.

— Kieku metų tavo sesuo yra senesnė už tave, Juozuk?

— Nežinau, Zosė pirmiau turėjo dvidešimt du metu, paskui dvidešimt, o dabar turi aštuonioliką. Netrukus busiva dvynučiais.

ŽODŽIŲ ŽAISLAS.

Nesijuok, juokdary, iš juokdario, nes tau juokdary juokdarys atjuoks.

Ar tamsta manai esi tamsta? O aš tamstai pasakysiu,

Linksmų Naujųjų Metų!

Visiems mųsų skaitytojams, bičiuoliams, sandarbininkams—korespondentams "KATALIKAS" Naujaisiais Metais siunčia meilės, vilties ir tikybos žodžius.

Bukime tvirti meile!
Bukime nesumainomi tikyba!
Bukime nepargalemi viltimi!

"KATALIKO" REDAKCIJA.

S. L. R. K. A. REIKALAI.

ADRESAI CENTRO VALDYBOS S. L. R. K. AMERIKOJE.

Kun. S. Pautienius, prezid.
P. O. Girardville, Pa.

Jonas Rikteraitis, vice-prez.,
67 James St.,
Waterbury, Conn.

Kaz. Krušinskas, sekret.
324 So. 1st St.,
Brooklyn, N. Y.

Gabris Laibinis, išdininkas,
P. O. Box 135
Duryea, Pa.

Kasos globėjai:

Jonas Vieraitis,
107 So. Harding St.,
Worcester, Mass.

Kazys Vaškevičia,
186 Jefferson St.,
Newark, N. J.

Kun. V. Vizgirda, knygius,
190 So. Meade St.,
Wilkes-Baire, Pa.

Kun. V. Staknevičia, dvas. vad.
207 Adams St.,
Newark, N. J.

VYRIAUSYBE 85 KUOPOS SUSIV. L. R. KATALIKU AMERIKOJE.

St. Anučauskis — Prz.
1641 W. 46 St.

Aug. Saldukas — Sekr.
4715 S. Wood St.

St. Marcinkevičia — Kasier.
1643 W. 46 St.

VYRIAUSYBE 15 KUOPOS SUSIV. L. R. K. A. CHICAGO, ILL.

Jul. Dychaviče — Prez.
882 — 32 nd St.

Iz. Nausieda — Kasier.
917 — 33-rd St.

Kaz. Lamsargis — Sekr.
4735 S. Hermitage ave.

1-MOS KUOPOS S. L. R. K. A. VYRIAUSYBE, EDWARDSVILLE, PA.

S. Paukštis, prezid.
Russell St.

S. Tamulis, kasierius,
100 Hill Side Ave.

J. Kučinskas, sekretorius,
238 Slocum Ave.,
Kingston, Pa.

VYRIAUSYBE 36 KUOPOS SUSIV. L. R. K. A. NEWARK, N. J.

K. Vaškeviče — Pirm.
186 Jefferson St.

A. Radzeviče — Rašt.
194 New York ave.

P. Pranis — Išdin.
81 Warwick St.

Su Naujaisiais Metais!

Čiapat jau arti prieš mus Naujieji Metai. S. L. R. K. A. sąnariai laukia Naujų Metų, o su anais podraug ir pačiame Susivienijime šiokios tokios atmainos, kuri daug reikalinga lietuvių katalikų bendrajam sugyvenimui ir tautos labui.

Ligšiol kadangi mųsų brangioje organizacijoje viešpatauja plačiai visiems žinoma betvarkė. Centro sekretorius nesutinka su Centro kasierium ir pastarąjį įskundžia visuomenei, įtardamas, kad kasierius smarkiai apsileidęs ir nepildąs priderančiai savo užduočių. Keli Centro sąnariai atlieka kur nors susirinkimus, kuriuosen visų nepakviečia, ir tenai kala nutarimus ant savojo kurpalio tempdami. Prezidentas kun. Pautienius sau vališkai savo "prikazais" išmoka pinigus "Ž.", nelaukiant nei knygų peržiurėjimo. Centro knygų peržiurėjimo komisija teisinasi už neperžiurėjimą knygų, suverzdama ant Centro sekretoriaus visokias jeibes tame atsitikime. Pats-gi Centro sekretorius su prezidento žinia trukdo tą knygų peržiurėjimo darbą visokiais budais ir Susivienijimo sąnariams ant kiekvieno žingsnio antmeta savo laikraštėlį "Draugą" ir tuo pasielgimu stengiasi jį padaryti organu.

Žodžiu tariant, dabar Susivienijime tokia betvarkė ir sauvaliavimas viešpatauja, kad toli gražu ir Rusijos biurokratijos rateliuose to nesutiksi. Kuopų reikalavimai nepildoma, pavienių sąnarių protestai tiesiok ignoruojama ir nusitikima taip sau reakcijonieriauti ilgus metus, užmetus sąnariams naują, bet jau visiems paprastą, savo jungą "Draugą".

Nesitikime, idant Naujieji Metai atneštų mums bent kokias mųsų Susivienijime atmainas, nes tie kietaširdžiai savo veiks, kol męs sau ramiai tunosime.

Nesitikime, kad Centro dabartinė valdyba mųs, kuopų ir sąnarių, maldavimus ir reikalavimus išpildytų.

Nesitikime, kad tie mųsų vadovai po Naujųjų Metų bus mums prielankesni ir klausys diduomenės balso.

Nesitikime Susivienijime sulaukti tvarkos.

Nesitikime...

O jei taip, jei trokštame, kad su metų permaina ir mųsų katalikiškoj organizacijoj butų atmaina, su broliška meile męs, visos kuopos ir pavieniai, vienykimės nors dabar ir iš laiko rengkimes prie ateinančio seimo, kuris atsibus Plymouth'e ir nuo kurio pasisekimo priklauso tolesnis mųsų organizacijos likimas.

Nors bus karti tiesa, vienok viešai turiu išreikšti: kol mųsų organizacijoje viešpataus Pennsylvanijos kunigai politikai, tol męs nieko gero neturėsime ir nieko nesulauksime. Tiems kunigams nerupi nei tvarka, nei gerovė, bet tik viršininkavimas ir laikymas sąnarių savo vergijoje.

Taigi nors tasai dalykas labai kartus, bet teisingas ir tie kunigėliai už tą priekaištą neturėtų rustinties.

Tatai, mieli S.L.R.K.A. sąnariai, su ateinančiais Naujaisiais Metais, mųsų didžiausioji priderystė savo organizacijoje įvesti tvarką ir iš viršininkavimo prašalinti negeistinus asmenis, jei mums rupi organizacijos likimas.

Laimės ir viso gero jums, sąnariai! A. S.

Skaitytojų balsai.

Iš gyvenimo Lietuvių Katalikų Amerikoje.

Rodos kiekvienam gali but aišku, kad lietuvių tauta yra katalikiška ir, rodos, męs lietuviai katalikai turėtumėm kuodaugiausiai gerbti tą savo garbingą katalikų vardą, kurį gerbia mųsų seni tėvukai Lietuvoje ir kuris aukštinamas visame pasaulyj. Bet ant nelaimės šią gadynę nemažai randasi tarp mųsų brolių tokių, kurie nebužkenčia katalikystės ir nebnori but tuo, kuo jie esą, nežiurint net to, kad jie niekindami katalikystę pasidaro išgamomis ir tuo budu žemina savo tautą ir taip žemai nupuola, kad nežino patįs kuom jie yra, ar žmonėmis, ar kokiais tai naujokiniais keturkojais.

O kaip daugel tarp mųsų brolių atsirado tokių mokslininkų, kurie užsiimdinėja ne savo amatu, skelbia ateizmą, platina tarp saviškių mokslą apie tikybos nereikalingumą ir save už tai pasivadina apaštalais, apšviestunais, podraug visus katalikus įvardindami tamsunais. Pakanka tokiems apaštalams pasakyti nėra Dievo arba anapus grabo gyvenimo, o tuokart jie jaučiasi esą didieliais mokslininkais ir viską žinančiais.

Teko man viename mieste išgirsti prakalbos, kurias pasakė p. Tareila ir koksai ten "gospodin Antonov". Katras iš jųdviejų buvo "šviesesnis", sunku įspėti, bet reikia pripažinti tiesa, jog p. Tareila pasakė prakalbą rimtą, neužgaudamas tikybos nei dvasiškijos — aiškino apie Lietuvių tautą. Bet "gospodin Antonov" pradėjo savo kalbą nuo gyvulių, tarp kurių atrado ten kokią "vilenską ošką", kuo labai žmonės ir pasipiktino. Toliau Antonov aiškino, kitasyk žmonės gyvenę drauge su gyvuliais ir miškiais (žvėrimis) ir pagaliaus "priparodė" taip, jog žmogus nuo gyvulio tesiskiriąs vientik savo protu.

Jo toji kalba nebutų mums tiek daug įdomi, nes sakoma, kad jis, Antonov, ne lietuvis, bet reikia paminėti nors tiek kad jis kalbėdamas žiurėjosi tur but veidrodin, nes tarp visų susirinkusių tą vakarą Antonov buvo panašiausias į senų gadynių žemės gyventoją, nes jo plaukai už kiekvieno žmogaus paprastus galvos plaukus buvo ilgiausi ir jis tikintis vienam tik savo socijalizmui.

Netekus man kantrybės, kreipiausi su klausimu į jų (socijalistų) gerbiamą laikraštį "Keleivį" ir užklausiau: Kokiuose tai metuose iš gyvulių ar žvėrių žmonės veisėsi ir ką reiškia dabartinių metų skaitlius 1909? Man atsakyta taip: "Iš gyvulių ar žvėrių neikuomet nesiveisė žmonės, o skaitlinė 1909 — tai nuo Kristaus užgimimo metai". "Keleivio"-gi tame pat numeryj radau rašyta nekokio tai Michelsono straipsnį "Pirmasis žmogus", kuriame išrodoma, jog Dievas negalėjęs sutverti pirmutinio žmogaus.

Tai gi čia atėjo oška pas vežimą, bet vieton šieno, ji gauna rimbą. Ir ištikro daugiau nieko neverta tokiems "mokslininkams", kaip tik vienas rimbas. Lai jie pasako-gi a i š k i a i iškur gi atsirado pirmasis ant žemės žmogus, jei jau jo Dievas nesutvėręs. Nepakanka pasakyti, kad žmogus yra medžiaga ir su spėkos pagalba išsivystęs, bet reikia priparodyti, kokiuo budu, reikia sudėti faktai.

Bet jei žmogus atsirado — pasak jų — iš gamtos paslapčių, tai dėlko-gi šiandie nei vienas koks žmogus "neatsiranda" iš tos gamtos. Praslinko jau keli šimtmečiai nuo to laiko, kuomet žmonija apsipažino su spaudos raštu, katrą ir šiandie vartojame, o vienok dar niekas niekur neskaitė, kad butų kur žmogus pats savaimi, arba iš nieko atsiradęs, ar kad iš tų pačių beždžionių virstų žmonės. Žmonės buvo ir bus žmonėmis, bet ne kitokiais. Ar-gi protingai pasielgtų toks mokslinčius, kuris nakčia kitiems rodytų saulę, bet pats jos nematytų.

Toliaus kas link paties Išganytojaus Kristaus.

Viršui minėtasis Michelsonas savo straipsnyj aiškina taip, kad Dievas jokiuo budu negalėjęs sutverti pirmo žmogaus, o tas reiškia vistiek, kad butų pasakęs nėra Dievo.

Tatai dabar stovi prieš mus toks klausimas:

"Keleivis" Michelsono lupom sako, kad nėra Dievo ir tas pats "Keleivis" man atsako, pats sau prieštaraudamas, jog skaitlinė 1909 skaitosi tiek praėję metų nuo Kristaus užgimimo. Tat jei "Keleivio" redakcija, ar ten koksai Michelsonas užgina Dievo esumą tai iškur-gi žino ir tvirtina, kokiais metais gimė Kristus, Dievo Sunus? Juk pats Michelsonas pripažįsta, kad Šv. Raštas arba biblija esanti klaidinga, o kitos kokios biblijos kažin ar ką rašą apie Kristų.

Ei jųs "mokslininkai", vargas jums, jei jųs Kristų laikote lygų sau ir nepripažįstate pirmojo žmogaus sutvėrimo! Jųs matote iš mokslavyrių priparodymo, kokios kitados buvo ant žemės gyvulių veislės, bet anaiptol jums niekas negali pasakyti, koks tai buvo tasai pirmutinis Dievo sutvertas žmogus. Ir negalėsite tol to žmogaus atsekti, ar jis buvo Adomas, ar Tamošius, kol busite vienpusiškais, fanatikais, persistatančiais ir pasiputusiais apaštalais vargdienių, kuriems žadate ant žemės rojų, panaikinus anų širdyse tikybą ir Dievo esybę.

Bet perdaug nekytraukite, nes yra Šv. Rašte pasakyta, kad Kristus yra Dievas.

Žilvitis.

Iš Svetur.

Paryžiaus "Gil Blas" rašo, kad Ispanijos karalius Alfonsas esąs sergantis. Apart augančių polipų nosyj, karalius turįs pavojingą skaudulį ausyj. Reikalinga operacija, bet dvarokai jam to daryti nevelija, nes operacija gali but pavojinga. Jo šalininkai nusiminę, bet karlistai ir republikonai ruošiasi, nes gali but jiems proga užgriebti sostą, arba jį visai panaikinti. Karalius Alfonsas ir taip jau neilgametis, turėdamas įgimtą džiovą.

*

Rusijos kariuomenėje tarnavimas yra ir-gi aštrus, ką parodo sekantis atsitikimas. Nesenai caras su savo adjutantu vaikščiojęs palei rumus parke ir patėmijęs ant sargybos stovintį kareivį, susirgusį kraujo tekėjimu. Caras tat liepęs adjutautui pranešti kareiviui, idant jis eitų į kašarus, bet kareivis adjutanto nepaklausė tol, kol caras iš jo rankų nepaėmė šautuvo. Kareivis nuėjo sau į kazarmes, o caras visas laikas turėjo stovėti ant sargybos, kol neatvesta naujas kareivis ir ten pat vieton caro nepastatytas.

*

Belgijos mirusio karaliaus laidotuvės andai buvo labai iškilmingos. Norints smarkus lietus lijo, vienok tas gyventojų minioms nekenkė išgulti ant gatvių. Lydint lavoną siauromis gatvėmis kariuomenės kardonai liko pertraukti ir užgimė riaušės. Policija nieko neįveikė, tatai visa procesija turėjo sustoti, kol kariuomenė įvedė tvarką. Susikimšime daug asmenų sužeista. Palaikai sudėta Lacken katedroje. Leopoldas testamente patėmijo, jog per šermenis nenorįs iškilmybių, tečiau jo neklausyta.

BE ABEJONĖS.

K a b a l a r i e t ė: — Ateis diena, kurioje kiekvienas prieš tamstą nusiims skrybėlę, kuomet pamatys tamstą važiuojantį.

Š v e č i a s: — Kuomet-gi tas bus?

K a b a l.: — Negaliu to pasakyti.

S v e č i a s: — Duosiu tamstai dolerį, jei man pasakysi.

K a b a l.: — Taigi tamstos šermenų dienoje.

GERESNI LAIKAI.

Iš visų pusių ateina linksmos žinios, jog atėjo geresni laikai. Bet ką gero jie suteiks persilpnam kokį nors darbą dirbti žmogui? Jo užduotis žinoma, yra kiek galint stengtis įgyti naują sveikatą. Labai geras vaistas, kurį mes galime drąsiai pasiųlyti, yra Trinerio Amerikoniškasis Kartavynio Elixiras. Šis skystimas, padirbtas iš tyro vyno ir kartžolių, sutaiso malimo organus geresniam veikimui, kas suteikia gerą maisto sugromuliojimą. Jis paaštrina apetitą, praliuosuoja vidurius ir sutaiso nervus, — tai yra abelnai gelbstingas vaistas, turi jį visada vartoti, jeigu tik pajusi stoką apetito arba kuno pajiegą. Aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Puikus kalendorius išsiunčiamas apturėjus 10c krasąženkliais.

„Kataliko" agentai.

Kurie turi tiesą rinkti apgarsinimus, prenumeratą nuo skaitytojų, priminėti orderius ant visokių drukoriszkų darbų ir taip toliaus yra szie:

Karolis Kazokas

Yra mųsų agentu Chicagoje ir apielinkėje, jis turi tiesą rinkti prenumeratą už "Kataliką", užrašyti naujus prenumeratorius, priiminėti apgarsinimus, drukoriškus darbus ir tt. Jam atsilankius galite atlikti reikalą kaip pačioje redakcijoje.

Kaz. Makarevičius,
255 Wallace St.
New Haven, Conn.

J. Petrikis
1514 Ross Ave.
Scranton, Pa.

P. Mikalaučkas
Keliaujantis agentas valstijoje Massachusets ir New Hamshires 320 Broadway
So. Boston Mass.

Jonas Kučinskas,
238 Slocum St.
Kingston, Pa.

Ant. Zukauckas
871-31st Pl.
Chicago, Ill.

Jos. Dzika
Box453
Forest City, Pa.

Mikolas Voicenaviče,
2 River St., West Lynn, Mass.

Silver Creek, Pa. ir apielinkėj mųs agentas yra
p. M. Matulevicžius.

St. Poteliunas
345 E. River St.
Plymouth, Pa.

Sabast. Walentinas,
370 Humbold St.
Brooklyn, N. Y.

Jos Zemantauskas
39 W. Porter St.
Waterbury, Conn

Fr Venckus,
304 N. Chicago St
Kenosha, Wis.

John Naujokaitis,
52 Planet St.
Commercial Road E.
London, England

Keliaujantis agentas
Konst. Steponis

Jonas Vieraitis,
117 Ward St.
Worcester, Mass.

J. G. Miliauckas
Union Savings Bank
Pittsburg, Pa.

Nauja Daktariška knyga Daktaras Kišeniuje.

Su paveikslais, naudingais patarimais ir daugybe receptų nuo visokių ligų, gražiai apdaryta su auksinėm raidėm ant apdaro, knyga parsiduoda po 1 dol. Tą knygą gali gauti dovanai užsiraszydamas "Kataliką" ant metų mokėdamas prenumeratos 2 dol. mųsų agentui.

M. PALTANAVICZE
51 Millbury St. Worcester, Mass.

UŽSIRAŠYKITE "KATALIKĄ"

HUMORAS IR SATYRA.

(Tąsa).

Žmogaus stovyla užgynė rankos mostelėjimu.

— Ir to nenoriu — tarė — tas tai paikiams.

Dvasios susimainė ir tuojau atsistojo kita.

— Aš tau duosiu, ko tiktai sau geisi: garbę, turtus, užsitarnavimus, esu žemiškaja laime.

— Ak!... jei taip laimė išrodo, tai ir tavęs nenoriu, esi nuobodi.

Toji pražuvo, apsireiškė kita.

— Aš esu protas — tarė — be manęs nieko nenuveiksi, aš valdau tuo plačiu pasauliu, einu nuo neatmenamų metašimčių vis pirmyn, tobulinu žmoniją ir pakeliu aną prie dievystės, imk mane...

Žmogaus stovyla atsakė:

— Kas man iš tavęs, prote, jei jam neišaiškini prasčiausiojo klausimo. Taigi pasakyk man, kas yra anapus žvaigždžių, pasakyk, kur yra visoko pradžia, o kur pabaiga, pasakyk man, kas yra amžinastis?

Dvasia suplojo sparnais ir nuskriejo, idant palikti tuščią vietą kitai dvasiai.

Sekanti dvasia nusišypsojo ir tarė:

— Esu lėba, suteiksiu tau linksmybių taurę ir kas tik yra saldžiausio. Duosiu tau patogiausią moteriškę...

— O tai pataikė — atsakė žmogaus stovyla — dėkoju, turiu jų ir perdaug.

Atskriedo kita dvasia ir ėmė pertikrinančiai:

— Esi pilna kapriso, sergi, aš-gi esu originališkumo ir sporto idealas. Eikš su manimi, apdovanosiu tave Akteono šunų buriu, Aleksandro arkliu, duosiu tau kavalieriaus Bare beždžionę, pragaro reginius, centaurų perstatymus...

— Ak! eikk su tuo pas vaikus!

Kita apsireiškė, prasijuokė ir tarė:

— Prašalinsiu tau nuo kaktos apsiniaukimą, veidą padarysiu skaisčiu ir šviesiu, esu aš geras humoras, geriausias žmonių bičiuolis...

— Ak! — tarė žmogaus stovyla — nekankinkite manęs, nereikalauju jųs, nei tavęs, liudnume, nei tavęs, linksmybe, nenoriu nei lėbos, nei proto, man reikia visiškai ko kito.

Iš burio dvasių išlėkė baltas apsireiškimas su palmos rykštele ir nusišypsojo dieviškai.

— Žinau — tarė — ko tau reikia! Aš esu ramybė, bet to visko ant žemės negalima gauti...

Žmogaus stovyla ištiesė į tą dvasią savo rankas, bet dvasia tuojaus išnyko.

Paliko tiktai pasaulis nesmagus, tuščias ir tamsus, o rudens viesulas sklaidė toliau liudną giesmę, kurios paskutiniai rekordai skambėjo be galo, be krašto išsiilgimu.

JAUNUOMENĖ.

"Vaikai yra vaikais ir užsiimdinėja vaikiškais daiktais".

Vaikai, jaunikaičiai, mergaitės ir moters juokiasi toli lengviau, nei vyriškiai ir seniai. Toji rabinų pasaka, kad buk Viešpats Dievas paskyręs pirmiausia žmogui gyventi 30 metų, o tik paskui žmogui prašant prailginęs amžių dar ant 20 metų, paimant nuo asilo, tiek pat nuo šunies ir tiek nuo beždžiones, negali likties be jokio senso. Pas jaunuomenę patyrimai yra nauji, vaidentuvė didelė ir karšta, sąjausmas silpnas, o apsvarstymas dar silpnesnis. Seniai daugiausia gyvena praeitimi, jaunuomenė skverbiasi pirmyn su šauksmu: "gyvybės, gyvybės!" Jaunystės simbolišku paveikslu yra šokanti porelė, bernaitis ir mergaitė, gėlių darže; toliau tekanti saulė, ant kampų veidrodėliai dėl mergaitės ir avinėlis — nekaltybės ženklas. Kudikiškam amžiui ypatingi daiktai yra protiški, paviršutiniški; suaugusiai jaunuomenei — jausmingi ir intelektuališki; suaugusiems žmonėms — pagal papročių; seniems-gi — religiški. Amžius turi laipsnius panašiai termometrui: nuo virimo ligi užšalimo. Geriausiai perstato žmogaus gyvenimo keturias dalis piešinys, pridėtas prie naturališkos Buffono istorijos, perstatantis anas kaipo keturias metų dalis: pavasarį, vasarą, rudenį ir žiemą, ty. kudikystę, jaunystę, suaugusio amžių ir senatvę; tarp 24 ir 80 metų yra didelis skirtumas. Kudikystė yra artima senatvei; abu tuodu gyvenimo laiku panašiu baltiem lapam, kokius knygų taisytojas patalpina knygos pradžioje ir gale. Pirmasis kudikio atsiduksėjimas yra gal sopulingesnis nei paskutinysis mirštančio senelio. Po pirmutiniam kliksmui, su kuriuomi kudikis pasaulį sveikina, seka miegas, pertraukiamas vientik badum; svarbiu laiku paskui atsiradimas ir kirmėlės, dar svarbesniu atsistojimo ir vaikščiojimo bandymai, kame jau galima matyti ir spręsti apie busimą jo pobudį. Tas pobudis taippat atrandama jo kalbos pradžioje ir juoke, kas vaikus padaro tokiais meilučiais. Iš tų kudikio pirmutinės kalbos bandymų, kalbų tirinėtojai labai daug ko tegali išmokti, nes tai yra tikrai pirmutinė kalba tų, kurie dar kalbėti nemoka ir kuriuos taigi romėnai užvardino "infantes" arba "bekalbiai". Kalbų tirinėtojai vis toli retesni, nei kalbų mokytojai. Esame paskirti su proto ir dorybių pagalba išaugti draugijos naudai, pertat męs iš jaunų dienų ir esame nesu-

(Toliaus bus).

F. Bernatowicz

Pajauta

Lizdeiko Duktė arba Lietuva XIV metašimtyj.

Istoriškas Romanas

Išguldė Jonas Montvila.

(Tąsa).

gulėjo keli irklai. Buvo tai nauja baimės priežastis Pajautai, bet Auksės pavyzdis, o labiausia viltis greito dasigavimo ant viršaus žemės, tuojaus ją padrąsino. Perdėtinis liepė keleiviams susėsti į valtį ir, vėl užrišęs jiems akis, nusiyrė nuo kranto. Du vienuoliai irkluodami išvalios stumė valtį pirmyn. Už valandos liepė jiems žemai nusilenkti, kad nesuduotų galvomis į urvo viršų ir tuojaus pradėjo kvėpuoti tyresniu oru; pajuto mielą vėjo putimą, kuris juos atgaivino, o valtis kaskart ėjo vis smarkyn; tuomet atrišo jiems akis. Koks jų buvo džiaugsmas, kada pasijuto viduryj Vilijos. Pradėjo švisti. Dingo baisus urvas, o vietoj jo drėgnų sienų, du upės krantai, uždengti giriomis, o skambanti čiulbėsiais ankstybų paukščių, rodos sveikino juos, nei pribuvančius iš kito pasaulio. Pirmutiniu Pajautos darbu buvo padėkoti savo išgelbėtojui. Dėkingumas jos lyginosi džiaugsmui. Negalėjo rasti žodžių ant pagyrimo to paties senelio, kurio prieš valandą bijojosi ir kuriam neištikėjo.

— Plaukk, plaukk, geras krikščioni, greičiau prie krašto! — kalbėjo džiaugdamosi mergina — tiktai prie šito krašto, nes Kernava guli šitoj pusėj. Jau ir taip savo senatvėje tiek daug nukentėjai dėl mųs vargo.

— Visai ne — atsakė senis — ką nuplauksime, nereikės eiti, o jųs tuomtarpu pasilsėkite po kelionei valtyje. Dar negreit priplauksime prie kranto dėlto, kad čia visur aukštos pakrantės ir uždengtos tamsia giria, o antra, ir aš pats daug prisivaikščiojau. Žinau, kada jus išleisiu. Kad ne tie kryžiokai, nuplauktumėm sau į Kernavą, tiktai jų atsilankymas mane neramina, tat turiu greit grįžti. Tuomtarpu dar į pusę mylaitės nuplauksime. Apart to Vilija tyki, nėra ko bijotis, o pavandeniu plaukti — mažai darbo.

— Jei dievai daleis man sugrįžti į Vilnių — kalbėjo Auksė. — neikados neužmiršiu tavo patarnavimo.

— Ir aš visados atsiminsiu jumis — dadurė Pajauta.

— Gerai, gerai — kalbėjo senukas — tuomtarpu lai Dievas atsimena jumis, o man duoda laimingai išleisti jus ant kranto.

Taip kaskart vis labiau švintant laivas, su pagalba broliuko ir Traidėno, kuris taipgi ėmėsi už irklo, sparčiai yrėsi per tykią gelmę. Senis, mylintis daug kalbėti, apsakinėjo keleiviams įvairius kariškus atsitikimus, kurie dėjosi laikuose Olgerdo ir jo pirmtakunų ant krantų šios upės, garsingos Lietuvos dėjose. Atmintis jo su stebėtinu lengvumu siekė seniausius laikus ir mažiausia žinomas vietas. Atidžiai klausė jo Traidėnas ir kartais, laike ko užklausęs, įgavo svarbias žinias. Prie taip užimančios pašnekos, vandeninis kelias, smagus jau ir pats per save, greitai nešė juos į vietą, kurioje reikėjo išlipti. Buvo jau aiški diena, kada senis, pakreipęs valtį, prisiyrė prie kranto, tardamas, kad tai čia yra jų geistinas uostas.

— Dabar, mano mieli — kalbėjo į išsėdančius — turite žinoti, jog esate atstume gerų poros mylių nuo Vilniaus, ir jau nereikia jums bijotis Keistučio, nei kryžiokų; vienok rodiju jums, kad čia kur kokiame butelyj gerai pasilsėtumet, o rytoj su naujomis spėkomis trauktumet į Kernavą, arba kur jums patinka. Likkit tat sveiki, tegul laimina jumis Apvaizda!

Traidėnui patyloms ką sušnabždėjo ir, nematant suspaudęs jo ranką, sugrįžo į valtį ir leidosi su broliuku atgalios.

— Buk sveikas ir laimingai sugrįžki namon — šaukė į atsitolinantį senuką Pajauta.

Auksė taippat buvo jam dėkinga, bet širdies sopėjimas nedaleido jai kalbėti. Ašarotom akim žiurėdama į atsitolinantį senį mislijo apie vietas, kuriose dar vakar buvo taip laiminga, o kurios šioje valandoje gal sušlakštytos krauju taip brangių jai asmenų, ir negalėjo išreikšti seniui savo dėkingumo. Tuomtarpu atsitolinantis senis greitai išnyko prie užsisukimo upės krumuose, Pajauta pirmu syk savo gyvenime gailėjosi atsitolinusio krikščionies; rodėsi jai net, kad be jo ne taip yra saugu ir, žiurėdama paskui senį, kol buvo matomas, jausmingai kalbėjo Traidėnui.

— Ar gali tai buti, kad šitas netikintis gali but taip doru? Išgelbėjo mums gyvastis, atvežė į saugią vietą ir net už savo darbą nereikalavo jokios užmokesties.

— Klysti, Pajauta — atsakė Traidėnas — jei misliji, kad šitas senis tik tiek tau gero padarė, kad apgynė tave nuo užpuolimo Keistučio. O, kad žinotum iš kaip didelės išgelbėjo tave nelaimės, gal jo prietikiams pripažintum pilną tiesą.

Ar Pajauta, užimta ieškojimu nakvynės, mažiau tėmijo Traidėno žodžius, arba neuorėjo žinoti kokios kitos nelaimės ji išvengė, neatsakė jam nieko, tiktai, ramindama nuliudusią Auksę, ėjo per smiltis šalia jos. Taip eidami kelias varsnas atsirado ant pievos, apdengtos tankiais krumais. Buvo tai didelė lyguma, besitęsianti į girią, kuri styrojo ant kalno. Seni pavieniai ąžuolai, kur-nekur išmėtyti po pievą, rodos, sergėjo šitą paupį, o buini jo žolė, rodos, traukte traukė keleivius ant atsilsio.

— Čia mums reikia pasilsėt. — tarė Auksė — Mano kojos ilgiau neatlaikys manęs. Pagalios, tebun' dievų valia! Ir atsigulus su drauge po šakotu ąžuolu, abidvi nei nepasijuto, kaip miegas užmerkė jų akis.

Tuomtarpu Traidėnas, norėdamas pažinti apielinkę, pasiėmė į ranką ginklą, nes reikia žinoti, kad nuo išėjimo iš bažnyčios nesiskyrė su kardu, ir leidosi į girią. Tekanti saulutė, skverpdamasi per žalius ąžuolų lapus, skleidė mielą šviesą po visą raistą. Žydinti bezdai pripildė orą kvepėjimu. Stebėjosi jisai gojaus grynumu ir iš kur-nekur padarytų prošvaistų. Nebuvo tai nei keliai, nei gatvės, bet greičiau nedidelės žalios pievaitės, ant kurių krumais augo jauni medeliai, o apie kurias tankiai buvo suaugę seni dideli ąžuolai, beržai, jievarai. Užimtas jaunikaitis, vaikščiodamas po puikų gojų, pamatė stovylą Puščiuko, dievaičio šventų gojų, uždengtą krumais laukinių rožių, ir tuojaus susiprato, kad ta puiki giria buvo paskirta dievams. Labai nudžiugo iš šio atidengimo, nes apielinkėj tikėjosi rasti gyvenimą sargo šventų medžių ir, paėjęs kelis žingsnius, pamatė prie upelio mažą, bet geistiną butelį. Toje pat valandoje jaunas sodietis, giedodamas rytinę giesmę, ginė galvijus. Prisiartino prie jo Traidėnas, pasveikino jį ir paprašė prieglaudos.

— Žinoma, dievotas jaunikaiti — su pagodone bučiuodamas Traidėno skverną, tarė sodietis. — Einate iš Vilniaus nuo užpuolimo trakiečių? Turėjo jie ten ne mažai bėdos pridirbti, kad ir dievų tarnai negalėjo užsilikti ant vietos. Žmonės, ką pro čia ėjo, pasakojo, kad sudegino abidvi pili. Ar stovi nors šventas Žinčius?

— Stovi, mano mielas, stovi, taip tikiuosi, bet pasakyk man, ar neturėtum mums ką užkąsti?

— Ar tai čia yra jųs ir daugiau? Labai gerai. Ar-gi galėčiau jums ką atsakyti? Bet einam į grinčią, ten, teisybė, yra karžygis su dviem kareiviais, bet tai geri žmonės, nieko blogo jums nepadarys.

— Ar tai nėra tiktai kryžiokai? Aš tau prisipažįsiu, kad nesmi vienas, turiu su savim dvi aukštos kilmės moteris, kurios bėga iš Vilniaus.

— Dvi aukštos kilmės moteris! — atkartojo nusistebėjęs sodietis. Tai ten turėjo buti karšta, kad net ir jos turėjo bėgti! O kur jos yra?

— Tuojaus jas pamatysi, tiktai norėčiau pirmiaus apsisaugoti tų kareivių.

— Bet duodu žodį, kad tas kareivis, ar jis yra kryžiokas, ar žemaitis, yra ramiausias pasaulyj žmogus. Jisai pats yra vertas apgailestavimo. Nabagas Vilniuje turėjo turėti seserį, motiną, ar ką-tokį, nes nuolat dusaudamas mini Pajautos vardą.

— Ką sakai? — mini Pajautą? — atkartojo nusigandęs Traidėnas.

— Taip, Pajautą labai tankiai mini. Bet kas, ką tas jumis taip labai apeina? Dievai su jumis! Ar-gi tai tik viena pasaulyj Pajauta?

— Klausyk, mano mielas, aš turiu iš čia kogreičiausia bėgti. Tas kareivis yra kryžiokas, kuris senai ją jau gaudo. Pajauta yra Krivių krivaičio duktė. Ji nuo čionai tiktai keli žingsniai. Likk sveiks!

— Ar gali tai buti? kas tai do laimė dėl manęs! Krivių krivaičio duktė!... — kartojo pilnas džiaugsmo sodietis. — Aš dar jos niekad nemačiau, tegul busiu taip laimingas pamatyti ją savo butelyj. Eikkim, eikkim kogreičiausia prie jos!

— Stokk, iš kur esi. Ką čia veiki su ginklu? — rusčiai suriko vienas dviejų kareivių, išėjusių iš miško. Turi buti persirengusiu šnipu. Eikš, meiluk, į grinčią, ten pažiurėsime! — Ir staiga apsupę Traidėną veda nusistebėjusio sodiečio butan.

XVIII

SUNAIKINTAS PASALUMAS.

Tyliai aveles mano, tyliai žingsniuokit:
Miega čia daili Neera, miego negadinkit;
Miega čia daili Neera, pusk vėjali šaltas!
Pusk vėjali, tebus jos miegas ramus, mielas!
Daleidžiu jos plaukus suteršti ant kaktos,
Daleidžiu, oi, varge! tu ir ausį drąsiai
Gali pakutenti, ir lupas bučiuoti!
Tyliai, aveles mano, tyliai žingsniuokit,
Miega čia daili Neera, miego negadinkit!

Szymanowicz.

Nors Traidėnas buvo užpultas taip netikėtai, vienok nebutų taip lengvai pasidavęs, kad jį nebutų apėjęs daugiaus likimas draugių, nei jo paties liuosybė. Apart to nepažinojo kareivių, o gerai žinojo, kad ginkluotame karo laike pasipriešinimas visados padaro aršiau; atsidavė tat reikalingumui, ramindamasis bent tuomi, kad kareivių ženklai nebuvo ženklais kryžiokų, ir ramiai ėjo į butą, stovintį tiktai už kelių žingsnių. Daug labiau tas užpuolimas sumaišė sodietį. Naudojosi visokių budų, kad tik paliuosuoti Traidėną; bet nei užtikrinimas jo nekaltybės, nei grąsinimai ir žadėjimai nesujudino kareivių. Prisiartindamas prie durų jaunikaitis, mislijo tik apie tai, kad duoti sodiečiui suprast, kad persergėtų apie pavojų miegančias drauges, ir davinėjo jam visokius ženklus; nesumanus prasčiokėlis, užimtas tiktai Traidėno apgynimu, visai jo nesuprato. Ėjo tat nuliudęs kurėjas į grinčią, dvasioje keikdamas sodiečio nedasiprotėjimą ir tą nelaimingą valandą, kuri atvedė jį į šitą gojų, kada pastatytas prieš viršininką, pažino jame Garbutį, aną Trakų dvarėną, kurį taip nemalonei priėmė Vilniuje su Keistučio dovanomis. Jausmingai pasveikino jį Garbutis ir užkeikęs ant kareivių už klaidą, klausinėjo apie žinias iš Vilniaus. Nereikėjo Traidėnui ilgiau slėpti savo pabėgimą, nei vardų savo draugių; kalbėjo be baimės ir apie Vilniaus užėmimą ir apie įdomią savo kelionę. Lengva sau perstatyti, kaip didis buve Garbučio džiaugsmas patyrus, kad Pajauta, ta Pajauta, apie kurią taip rupinosi, randasi tiktai keliuose žingsniuose atstumo. Tuojaus nubėgo su Traidėnu prie jos: bet bijodamiesi staigum pasirodymu pergązdinti ją, povaliai ir

(Toliaus bus).

V. Gomulicki.

Neišmiegotas Motiejienės miegas.

(Tąsa).

dentuką" visą raudoną nuo šalčio ir dėl sušilimo trepsenantį kojom.

— Didesni po penkias, mažesni po tris — atsako, nežinodama gerai, kur ji yra ir kas su jąja dedasi.

— Duosiu po tris, bet už didesnius.

— Tegul bus ir taip!

Ima nuo vaikiščio pinigus, išduoda likučius ir įspraudžia jam į rankas karmelką priedo.

Paskui pradeda rugot ant Rožės, anukės, kuri dar iki šiam laikui neatnešė jai pusryčių...

— Vai! nieko gero iš tos mergaitės nebus! Šiandien išryto pamigo, nes vakar jau po vidurnakčiui sugrįžo namo. Prieš veidrodį staiposi, plaukus raito, o apie močiutę nei trupinėlio neatsimena.

Pasaulyj kaskartą aiškiau ir šalčiau. Motiejienė vėl ima bonkutę ir pučia puode anglius. Šaltis bado jos kojas milijonais aštrių adatukių. Kuomet primerks ant valandėlės akis, paskui atmerks, mato dideles, raudonas dėmes ore. Praeiviai kassyk greičiau praeina pro jos staliuką ir kassyk garsiau trepsena kojomis.

— Ak, kas per negerumas tos Rožės! Kad nors bliudelį šiltų barščių atneštų!...

.....

Bet tiek to su jąja. Saulė nusileidžia už maluno; neužilgo bus vakarienė. Vakaras šiltas, veik karštas. Varlės baloj kurksi, putpela šaukia lankoj, o vanduo po maluno ratais tik užia ir putoja, tartum, verdantis vanduo puode.

— Ką ten, Maryte! Viskas bus gerai!... Tėvai, norints šiandien šnairuoja ant manęs, bet su jais gausiu rodą. Kuomet sugrįšiu apicierium, ant savo arklio, su kryžium ant krutinės, tai su išskėstomis rankomis priims. Duokš, Maryte, bučkį, viskas bus gerai!

Puikiai kalba tas Stasiukas. O ir pats gražus, gražutėlis. Tik gaila, kad jau ry toj brėkštant išeina į karužę...

Saulė nusileido, malunas sustojo, paukščiai pievose užmigo. Sodnelyj lakštingalas čiulba, gėlės kvepia, o įsimylėję šnekasi — bučkiais.

Gražus tas Stasiukas. Ir kur ten Motiejui prie jo lyginties! — Motiejus, ką turi rauplėtą veidą ir kreivas kojas... Bet Motiejų tėvas myli. Jis prižiuri visą maluną ir darbą pažįsta, kaip niekas kitas. Nesenai senis malunininkas prie žmonių pasakė, kad dukters neleis už niekieno kito, kaip tikt už Motiejaus...

Marytės širdžiai tai sunkus rupestis... Kaip pabėgti nuo nemylimo? Kaip atsikratyt nuo sužiedotinio?...

.....

— Metinių saldumynų už keturias!

— Švento Jono duonos už dvi!

— Riešutų!

— Riestainių!

Vaikėzų minia apstojo Motiejienę, stumdosi ir barškina variokais į jos staliuką.

— Tuoj, vaikučiai, tuoj — sako Motiejienė, trindama akis... — Gausite viską, ko tik norite. Tik nešukaukite taip garsiai. Motiejienė dar neapkurto.

Ir dalina vaikams smagurius, rinkdama variokus, į didelį, surinį kišenių.

Vaikai nueina rėkaudami, stumdidamiesi ir tyčiodamiesi iš Motiejienės.

Šaltis, nei ant nago juodymo nesumažėjo. Dangus ir žemė žėri, tartum, krištolinės. Kiek syk atsidaro smuklės durys iš kitos gatvės pusės, veržiasi iš jos garas dideliais, baltais ratais.

Motiejienei pradeda skaudėti ne juokais kojas. Ir sustingo, tartum, kad ir pasijudyt negali...

O Rožės kaip nėra, taip nėra...

Reik vėl truktelti "suramintojos".

Tik, kad toji "žolinė", paprastai taip gelbstianti, šiandien visiškai jokios įtekmės nedaro. Nei į vidurius n'eina, nei į galvą, tik — į kojas. Vietoj sustiprint nusilpnina, vietoj suramint — nuliudnina...

Vai taip! liudnas tai likimas sėdėti ant šalčio ir senom akim tykoti, iš kur nukris ditkė, ar dešimtokas!

.....

Malune linksmiau!...

Linksmiau, arba ir ne. Motiejus po sutuoktuvių dar netikesnis ir blogesnis. Šykštus dėl namų, o pats girtuokliauja.

(T. B.)

Remkit tuos biznierius kurie garsinasi "Katalike."

NESULIGINTAS FOTOGRAFISTAS

Z. Urbanowicz

4841 So. Ashland ave.

Užtenka pamatyti lange isztaisytas o artistiszkai iszbaigtas fotografijas kurios iszeina isz jo dirbtuvės. Iszdirba geriausias fotografijas kokias tik kas nori, ypacz męs dėl savo tautieczių padirbame geriausiai. Kas pas mus sykį atsilankys, tas jau visad pas mus ateis. Meldžiu atsilankyti o persitikrinsite apie mano darbą. Apsimoka atvažiuoti ir isz tolesnių pakraszczių. Duodam labai puikius prezentus prie kiekvieno orderio. Nepamirszkit adreso.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA

ISZDIRBYSTE FOTOGRAFIJU.

Mylinti naturaliszką paveikslą savo ir dailų darbą, kreipkitės pas mus, męs užtikrinam, kad mųsų darbo niekas negali virszinti už tai, kad męs mokame ir žinome kaip gerą darbą reik atlikti. Nesitikėkit tiems, kurie moka dailiai pasigirti nes pasigyrimo neužtenka, bet reike ką nors nuveikti, kad ir kiti pamatytų. Didžiausias pamatas mųsų biznio yra užganėdinimas kiekvieno kostumerio. Su pagarba

JONAS P. RASHINCKAS,

3213 So. Morgan St., Phone Yards 2139 Chicago, Ill.

LIETUVIS KRIAUCZIUS

Siuva visokias vyriszkas drapanas kaip tai: Overkotus ir visokios mados Siutus. Meldžiu szelpt tautietį, o busite užganėdinti. Turiu daugelį visokių ceikių; priegtam senas drapanas czystiju, skalbiu, taisau ir kvarbuoju. Meldžiu kreiptis pc antraszu:

J. Kuczinskas,

238 Slocum St. Kingston, Pa.

MRS. EDWARD BRADEL

Dirbtuvė Kukardų, Szarpų, Veliavų ir Bažnytinių Karunų. Pristato Draugystėms parėdus. Siuva Sidabru ir Auksu. Reikale meldžiame kreiptis prie mųsų, o męs stengsimėsi kiekvieną užganėdinti. Teipogi užlaikome gyvas kvietkas.

1718 W. 47-th St. CHICAGO, ILL.

VIENATINE LIETUVIŠKA DIDELĖ KRAUTUVĖ

Gereusiu armoniku, skripku, klernetu, triubu, koncertinu ir daugybę visokiu muzikaliszku instrumentu. Puikiausiu dziegoreliu, lenciugieliu, visokiu gražiu žiedu, geru britvu, drukavojimui maszinukiu, albumu, revolveriu, kryžiu, guminiu litaru, istoriszku ir maldaknygiu, visokiu gražiu popieru del raszymo gromatu tuzinas 25c., 5 tuz. už $1.00. Atsiusk savo tikrą adresą ir už 5c. markę o apturesi No. 3 katalogą su 450 paveikslu ir 1.000 visokiu naudingu daiktu. Asz gvarantuoju kad mano tavoras pirmos kliasos o prekes pigesnes kaip kitur. Orderius iszsiunczu greitai in visus Amerikos, Kanados ir Anglijos krasztus. Kvieczu visus atlankit su visokiais pirkiniais ir orderiais pas K. WILKEWICH, Dep. K. 112 GRAND ST. BROOKLYN N. Y.

Jonas M. Tananevicze,

Agentas dvieju didziausiu ir geriausiu „Fire Insurance" kompaniju ty.

„Continental ir Royal Fire Insurance Co."

Norėdami insekuruoti savo locnasti atsikit pas

JONA M TANANEVICZE,

3244 So. Morgan St., - CHICAGO, ILL.

Praneszame visiems lietuviams ant Bridgeporto ir apielinkėj kad musų ofise randasi ofisas dviejų gerų Insurance kompanijų „Continental ir Royal Insurance Co."

Telephone Yards 3547

C. J. KILL

kontraktierius

Perveżimo ir pakėlimo namų.

Visus užkalbinimus atlieka kuoveikiausiai.

939-33rd Pl. Chicago, Ill.

Dr. Marja Dowiatt-Sass

OFISAS	RESIDENCE
749 W. 18-th St.	2891 W. Harrison St.
VALANDOS	Near 52nd Ave. VALANDOS
nuo 9:30 iki 11:30 ryte nuo 4:30 iki 7 vakare Nedeliomis tiktai nuo 9:30 iki 12 ryte	iki 9 ryte ir nuo 7 iki 8:30 vakore
TEL. CANAL 1208	TEL. AUSTIN 459

Telephone Yards 4175

A. BYANSKAS

GENERALISZKAS

Karpenderis ir Kontraktierius

Budavoja namus kaip medinius taip ir murinius. Darbą atlieka teisingai, gerai, greitai ir pigiai. Duoda geriausią rodą perkantiems senus namus ir pasako jų vertę. Eikite visi pas lietuvį.

3327 Auburn Ave., Chicago. Ill.

PASARGA: "Už korespondencijas ir apgarsinimus "Kataliko" Redakcija neatsako.

Administracija Liet. Teat. Dr-stės po priegloba Szv. Martino.

V. Urbanovicze Prez. 553 W. 14 Place
Vincentas Armonas Vice-prez. 945—33rd St.
Martinas Z. Kadzievskis Sekr. Prot. 3244 So. Morgan St.
Mr. Antanas Kasperavicze Sekr. Fin. 884—33rd St.
S. P. Tananevicze Kasierius 3244 So. Morgan St.
REŽISZIERIUS TEATRU
Martinas Z. Kadzievskis 3244 So. Morgan St.

Administracija D. L. K. Vytauto Politiško Kliubo

WILKES-BARRE, PA.
John S. Lopatto. Attorney-at-Law, Prezidentas. 47-48-49 Bennett Building.
Petras Aceviczius Vice-Prez. 58 Sheridan St.
Sylvestras Pileckis Sekr. Prot. 462 E. South St.
Kazim. Kuczinskas, Sekr. Finansų 180 N. Washington St.
Ant. Sheskevicze, Sekr. Finansų 501 New Grant St.
Jurgis Bekus Kasierius. 138 So. Meade St.
Petras Mazeika Globėjas Kasos 662 Northampton St.
Jos. Brrzdaitiss Glabėjas Kasos. 480 Stanton St.
Juozas Grimaila Marszalka 31 Tonnary St.

Vyriausybė Susivienijimo Lietuvių Namų Savininkų.

Aleksandra Byanskas, Pirmininkas, 3327 Auburn Ave.
J. K. Chmelauskas, Rasztininkas, 3231 Auburn Ave.

Kliubas Lietuvos K. Mindaugio.

J. V. Zacharevicze, prez. 917 33rd st.
Martinas Kadzievskis sekr. 3244 So. Morgan st.
J. M. Tananevicze, kasierius, 3244 So. Morgan st.
Kun. M. Krauczunas, kapelonas, 32nd Pl. and Auburn ave.

Draugisczių reikalai.

Pask. ir Bud. Draugystė KEISTUTO No. 1

Szi Draugystė skolina pinigus dėl nupirkimo arba statymo namų ant lengvų išlygų. Serijos prasideda parsidavinėt kožną ezvertmetį. Susirinkimai atsibuna kožną ketvergą 8 val. vakare L. Ažuko salėje 3301 Auburn Ave. kertė 33 gat. Norėdami daugiau dasižinoti atsiszaukit pas K, F. Pocių 944–33rd St.

Pirmas Didelis Teatras ir Balius.

Parengtas per Draugyste Szv. Kryžiaus atsibus Nedėlioj 9-ta diena Sausio, 1910. Columbia Svetainėje kertė 48 ir Paulina Gat. Pras. 7 val. vakare. Svetainė atsidarys val. 5. Teatras bus losztas po vardu "Iszgama." Užpraszo visus lietuvius atsilankyti. Tikietas 25c.

Didelis Balius!

4-tos kuopos Lietuvių Socijalistų Sąjungos Amerikoje. Atsibus Per Naujus Metus, 1 d. Sausio (January), 1910 m. Freiheit Turner Hall, 3417 21 So. Halsted St., tarpe 34 tos ir 35-tos gatvių, Chicago, Ill. Prakalbos, Dainos ir Deklemacijos prasidės punktualiszkai 4 val. po pietų, o Balius prasidės po prakalbų ir trauksis iki vėlybam laikui. Inžangą 25c ypatai.

Kvieczíame garbingą visuomenę atsilankyti konoskaitlingiausiai, nes bus linksmas vakaras. Bus yvairus programas: kalbės garsųs kalbėtojai ir deklematoriai, dainuos 81-mos kuopos L. S. S. Vyrų Choras, Amuro Skrajojanti Paczta, geri Lietuviszki muzikantai ir abelnai bus visko kas tik reikalinga dėl pasistiprinimo. Nėvienas nesigailės praleidęs vakarą ant szito balaus.

Su pagarba,
KOMITETAS.

Didelis Metinis Balius.

Parengtas Dr-tės Szv. Petro ir Povilo atsibus Nedėlioje, 2 d. Sausio 1910 m. Freiheit Turner salėje, 3417 So. Halsted St. Balius prasidės 4 val po pietų. Užpraszome visus lietuvius atsilankyti ir pasilinksminti po ilgam adventui. Inženga 25c. porai.

KOMITETAS.

Antras metinis T. M. D. Vakaras.

(Jauniaus Vakaras)

Dienoj Naujų Metų, 1 Sausio 1910 m. bus Antras T. M. D. vakaras surengtas rupestingumu penkių Tėvynės Mylėtojų Draugystės kuopų Czikagoje ir pavestas atminimui Kun. K. Jauniaus, didelio Lietuvos mokslavyrio.

Vakaras prasidės l y g i a i pusiau asztuonių vakare McCormick Works Club svetainėj ant Blue Island ave., terp Leavitt ir Oakley ave.(ant West Sides). Tos paczios kuopos ir toj paczioj vietoj pernai surengė Kudirkos vakarą. Inženga tik 15 centų ypatai. Pirmutiniai 4 rėdai po 50 centų. Kalbėtojais bus: B. K. Baleviczius, A. Juszka (studentas medicinos), F. Bracžulis (advokatas) ir J. Hertmanaviczius. Ypatingai žingeidu bus parodymas daugybes dailių paveikslėlių su atsakancziais paaiszkinimais. Kiekvienas sveczias szio vakaro gaus dykai Jauniaus paveikslėlį. Rengėja : 22, 27,28, 33 ir 37 T.M.D. Kuopos Czikagoje. Kaip važiuoti: Halsted st. karais iki 18 gat. ir 18-ta į vakarus iki vietai.

Ketvirtas metinis Balius.

Parengtas Dr-stės Auszros Vartu P. M. Vyru atsibus Subatoje, 1 d. Sausio 1910 m. Naujų Metų vakare, prasidės 6 valanda vakare Ladimir Klacel salėje kam. 19 ulicze ir So. Leavitt St. Inženga 25c. porai.

Kviecze atsilankyti ant mųsų iszkilmingo baliaus. Senus metus pabaige Naujus pradedami galėsite laiką pralelsti prie gražios muzykės, seni ir jauni visi busite gražei priėmami ir szokis trauksis ligi 3 valandos ryto

Su godone
DRAUGYSTE.

Pajieszkojimai.

Vargonininkas.

6 mėnesiai kaip atvažiavęs isz Lietuvos, galęs vesti ant 4 balsų chorą, pažinstu bažnytinį muziką ir Gregoriszką giedojimą, per 15 metų vargonininkavęs Lietuvoj, paieszko vietos prie lietuviszkos ar lenkiszkos bažnyczios. Kam butų reikalingas meldžių atsiszaukti į "Kataliko" redakciją. 53

Paieszkau savo tėvo Stanislovo Ramono. Paeina isz Kauno gub., Kauno pav., Valioniu parap., iszPapiszkiu. Jau 17 metų kaip Amerikoje. Jis pats ar kas kitas apie jį žino, meldžiu duoti žinę ant adreso: 1

Benedikta Ramonaitė,
1846 W. 46 St. Chicago, Ill.

Paieszkau savo 3 broliu: Martino, Vincento ir Kazimiero. Paeina isz Kauno gub., Panevėžio pav., Rozalino parap., Litkunų sodos. Tris metai atgal gyveno Mahanoj City, Pa., o dabar nežinau kur jie yra. Jie patįs, ar kas kitas apie juos žino meldžiu duoti man žine po adresu:

Juozapas Geleže, 1
3244 S. Morgan St. Chicago, Ill.

Reikalingas atsakantis lietuvis prie išvežiojimo bonkinio alaus. Atsiszaukite pas Peter Hand Brewery Co. Bottling Dept. 1612 Sheffield ave., priesz pietus.

ANT PARDAVIMO.

Farmos! Farmos!

Puikioje aplinkinėje Rock Island Frisco geležinkelio valstijose Texas, Oklahoma, New Mexico, Kansas, Arkansas ir Missouri yra tukstancziai akrų derlingos drėgnos dirvos. Tiejie akrai dirvos laukia Jusų apgyventi juosius. Męs maloniai energiszkai suteiksime pagelbą, praktiszkams kokios tautos nebutų žmogui rasti atsakanczią vietą. Tų farmų placzius apraszymus tuose steituose galima gauti savo prigimtoje lietuviszkoje kalboje. Užklausiant, pridėkite markę dėl atsakymo. Adresuokite:
C. B. SCHMIDT, Commissioner of Immigration, Room 1100 La Salle Station Chicago, Ill. arba Room 1100 Frisco Building, St. Louis. JOHN SEBASTIAN, Pass. Traffic Manager.

Parsiduoda naminiai rakandai labai pigiai, nupirkę galima tuojaus gyventi. Yra labai paranku dėl jaunų žmonių. Geriausia galima matyti nedėlioms.
3045 Throop St.
A. W. Chicago, Ill.

Ant pardavimo Buczernė ir Grocernė, labai geroje vietoje, tarp lietuvių apgyventa, biznis eina gerai, parsiduos pigiai isz priežasties, kad savininkas turi du bizniu. Atsiszaukit pas:
Kaz. Klusas, 53
1705 So. Canal St.
Chicago, Ill.

Lietuviška Pirtis

ALEX KUPSHAS

Užlaikau geriausią lietuviszką, rusiszką ir turkiszką pirtį ant Bridgeporto. Mano pirtis buna ketvergais dėl moterų o pėtnycziom ir subatomis dėl vyrų. Taipgi užlaikau puikų saliuna su visokiais skaniais gėrimais. Kuris pas mane atsilankys bus szirdingai priimtas.
3318 SO MORGAN ST.

KUR BEGI KUMUTE? NUGI PAS

Jona Shalti

Asz esu labai isztroszkus ir noriu gerą stiklą aluczio iszgerti. Tai eikime. Jisai laiko szaltą alutį, skanią arielkėlę ir kvepianczius Havanos Cigarus.

J. SHALTIS
3329 So. Morgan St. CHICAGO, ILL.

LOYOLA UNIVERSITETAS.

CHICAGO, ILLINOIS
(Buvęs Saint Ignatius College).
DAKTARISZKAS SKYRIUS
Ilinois Medical College.
PROVU SKYRIUS
Lincoln Law School

Czia yra proga katalikams daktarams ir advokatams visose vakaruose. Czia yra vieta jauniems vyrams katalikams. Raszykit pas mus užklausimus reikalaudami katalogo. Męs turime ką nors Jums užimanczio. Mokintiniai gali įstoti į Daktariszką skyrių Sausyje 1910.

Antraszas:

Illinois Medical College,
807 Washington Boul. Chicago, Ill.
Lincoln Law School,
Ashland Block, Chicago, Ill.

Teatro Jubilėjinę Szventę

"BIRUTĖ" PARENGĖ

Nedėlioj, 2 d. Sausio. 1910. 2 val. po pietų

GARRICK TEATRE (Vidurmiestyj), tarpe Clark ir Dearborn gatvių.

Ant scenos statys: Paskutinį aktą Jubilėjinio veikalo: "BE SUMENES", antrą aktą melodramos "BIRUTĖ" ir pirmą lietuvių operą

"SZIENAPIUTE"

Bus tai puikiausias iš visų teatrų. "Birutė" yra puiki, bet "Szienapiutė" daug kartų puikesnė! Kiekvienas, kuris atsilankys, verks džiaugsmo ašaromis pamatęs šienpinvius ir šienpiuves ir išgirdęs jų puikias dainas. Todėl ir tu, skaitytojau, ateik, o džiaugsiesi visą amžių. Nepraleisk šitos progos, nes dauglau gal nematysi tokio puikaus teatro! Nepamirsk, kad teatras prasidės lygiai antrą valandą po pietų. Tikietai 50c, 75c, $1.00 ir $1.50. Tikietai po $1.00 ir $1.50 gaunami: "Kataliko" ir "Lietuvos" redakcijose, J. Kullo apt., 3255 So. Halsted St. J. Bagdžiuną, 2334 So, Oakley ave., M. J. Tananeviczių, 160 W. 18 st. P. Kaitis,1644 North ave.,Raudono Kryžiaus apt. 4552 So. Ashland ave. Nuo Town of Lake Halsted ir 79 karais į miestą kol karai sustoja, tada reikia pereiti vieną bloką į šeurę iki Randolph st. o paskui po dešinei pusę bloko. Isztolo matyti jau teatro vardas "GARRICK". Isz kitų vietų galima davažiuoti visais karais į vidurmiestį.

DR. G. GLASER

Sziuomi apreiszkiu pagodotai visuomeniai, jog esu seniausias gydytojas ant Bridgeporto, praktikuojant per 17 metų, perkėllau savo ofisą ir gyvenimą savo locną namą po nr.

3149 So. Morgan. St.
Kertė 32-ros gat.

Mano ofisas aprupintas naujausiais budais gydymo. Visus ligonius stengsiuosi užganėdinti kaip ir ligsziol. Pasitikėdamas, jog gerbiama publika ir toliaus mane rems, esiu namie ant kiekvieno pareikalavymo dieną ir naktį. Esiu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų, ir užsendintose ligose. Darau visokią operaciją. Liekuosi su pagarba

Telefonas Yards 687

Dr. G. Glaser
3149 South Morgan Street
Kertė 32-ros gatvės.

DR. F. BOZINCH

Lietuviškas Daktaras iš seno Krajaus.

Ofisas 519 Milvaukee Avenue
Phone Monroe 301
nuo 10 iki 12 ryte ir nuo 6 iki 9 vakare.
Gyvenimas 1629 N. Spaulding Ave.
Tel. 4823 Irwing Park
priesz 9 vakare ir nuo 12 iki 2 po piet.

DAKTARAS WISSIG

ISZ SENO KRAJAUS

Gydo labai pasekmingai visokias ligas chroniszkas vyriszkas ir moteriszkas kurios yra uszsiseneje. Jaigu kiti jums nepagelbėjo, atsilankykit pas mane.

EGZAMINAVOJA PIRMU KARTU DYKAI
1727 18ta gat. tarpe Paulina ir Wood

Ofiso valandos: 10 iki 12 ryte, nuo 3 iki 4 ir nuo 6 iki 9 vakare. Nedeliomis: 10 iki 2 P. M.
Tel. Canal 3263.

DR. J. L. ABT

Pasekmingiausiai gydo visokias vyriszkas moteriszkas ir vaikų ligas.

VALANDOS:
Nuo 8 iki 9:30 ryte, nuo 4 iki 5 po piet ir nuo 6:30 iki 7:30 vakare. Nedėliomis nuo 8 iki 10 ryte.

DR. JOSEPH L. ABT
1832 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Telephone Canal 37

Dr. H. S. Herzfeld

Buvęs ciecoriszkas kariszkas gydytojas ir asistentas Kariszkos Klinikos odos ligų.
1574 MILWAUKEE AVE.
kertė Robey gat.
Gydo plauczių, skilvio, odos ir visas paslaptingas ligas.
Priima ligonius nuo 10 iki 12 ryte ir nuo 7 iki 8 vakare. Ned. nuo 10 iki 1.
PHONE HUMBOLDT 987

Paduodu dėl žinios visiems lietuviams!

Kad asz Juozapas Barevicze jau antri metai kaip asz uždėjau tikrą lietuviszką sklodą visokių gėrymų arba (Wholesale Liquor Dealer). Užlaikau visokius gėrymus nuo pirmutinio iki paskutinio ir parduodu pigiau negu kiti. Teipogi turiu Saliuną ir Svetainę dėl Mitingų Veselijų ir Balių. Meldžiu visų brolių lietuvių, kad reikalaudami kokiu nors gėrymų, kožname reikale kreipkitės pas mane, ale ne pas žydus, nes gausite geresnius gėrymus už pigesnę kainą ir katrie ateisite kaip persitikrinsite, busite visi užganėdinti. Ant pareikalavimo siunczіu visokius gėrymus į visas dalis Amerikos.

JUOZAPAS BAREVICZE
1701 — 1703 So. Canal St. kam. 17 St.
CHICAGO, ILL.

Vincentas Linka,

Keliaujantis agentas Chicaje, ir apielinkėje, pas jį galima užsirašyti ir atnaujinti už "Kataliką", teipogi pas jį galima gauti pirkti visokias knygas.

TELEFONAS 1532 YARDS.

DR. J. KULIS,

LIETUVIU
....CHIRURGAS IR GYDYTOJAS....
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Turi gera praktika ir gydo pasekmingai visokias limpanczias, uzsisenejusias ir paslaptingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

SVIETIŠKI PAVEIKSLAI.

Litografuoti paveikslai vienoje spalvoje. juodai ant balto, kurie privalo rastis kiekviename name, kad pagražintų kiekvieno lietuvio stabą.

Gėdeminas, Didis Lietuvos Kunigaikstis, apima Kijavos pilį 1318 metais: maskoliai, puldami priesz jį ant kellų, paduoda jam duoną ir raktus. Miera 22x28 Kaina. 30c

Didis Lietuvos Kunigaiksztis Keistutis, 22x28.....35c
D. L. K. Vytautas, 22x28.....35c
D. L. K. Algirdas, 22x28.....35c
D. L. K. Gedeminas, 22x28.....35c
Simonas Daukantas, 22x28.....35c
Dabartinis Popežius, Pijus X, koloruotas, 18x25.....25c

Tie visi paveikslai puikiai iszrodo, gali buti gera atminimo dovana ant szventeczių arba ant varduvių. Siunczіant pinigus ir užsakymus uždėkite adresą:
JOHN M. TANANEVICZ,
3244 So. Morgan St., Chicago ,Ill.

BIBLIJA

Arba Szventas Rasztas Naujo Instatymo Lietuviszkon kalbon Iszguldė Vyskupas Kunigaiksztis Juozapas Arnulpas Giedraitis, antru kartu atspausta kasztu kun. S. Pautieniaus su komentorium parengtu kun. A. Staniukyno, telpa czia iszguldinėjimas szv. evangelijų visų keturių evangelistų. Apasztalų Darbai ir Apasztalų Rasztai pusl. 494 lietuviszkomis raidėmis.

Drutuose audeklinluose apdaruose su auksiniu ant nugaros paraszu ir auksiniu ant szono paveikslelіu, gerai iszrodanti, gera spauda kaina su prisiuntimu.....$2.00

Pinigus siųskite ant adreso:
JOHN M. TANANEVICZE,
3244 S. Morgan St.
Chicago, Ill.

Mokinkimės patįs.

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) **$1.00**
Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo **15c.**
Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo **10c.**
Aritmetika mokintis rokundų be mokintojo (apdaryta) **35c.**
Pinigus siųskite per Money Order šiuo adresu:
P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

JOS. VAZNONIS

KURIS UŽLAKIO
Pirmos Kliasos Saliuna
Szaltas alus, skani arielka
Kvepenti Havanos cigarai.
Lieku, Su godone,
J. VAZNONIS
3355 S. Morgan St. Chicago.

SZIPKORTĖS!!

Ar nori szipkortės isz krajaus ar į krajų, tai tuojaus raszyk ant vardo „Kataliko" Iszleistojo su užklausimu prekių, kurias tuojaus prisiųsime.

J. M. Tananevicze
3244 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Stereoskopai arba Teleskopai.

Stereoskopas arba Teleskopas yra tai prietaisa arba žiuronas su padidinančiais stiklais, per kuriuos kad žiurai ant abrozėlio, abrozėlis pavirsta į naturališką paveikslą, kuriame matai čielas grupas žmonių, triobų, visą miestą, plačius laukus, miškus, daržus ir teip toliau, teip kaip kad pats toje vietoje butumei ir viską savo akimis matytumei. Teleskopas paverčia į naturališką esybę, padidina jį, atskirsto žmogu nuo žmogaus ir išrodo jau ne paveikslu, bet tikru atsitikimu.

Męs turime dabar ant pardavimo gražiausius stereoskopiškus paveikslus kaip matome žemiau surašytus.

SERIJA. I

Susideda iš 12 Stereoskopiškų paveikslėlių pundelyje. Prekė 50c. už pundelį.

Štai ką juose gali pamatyti:
1 Stebėtini griovai Yellow-Stone Parko.
2 Kvietkinė paroda, mieste Saratogos, N. Y.
3 Bowery gatvė New Yorke.
4 Didysis vandens puolimas, Yellow-Stone Parke.
5 Typiška tabako farma, Kuboje.
6 Sudo butas mieste Honolulu, ant salos Hawaii.
7 Žuvų rinka, mieste Manilės, ant Filipinų salų.
8 San Jose gatvė, mieste San Juan, Porto Rico.
9 Puikiausia pilis mieste Rheinstein, Prusuose.
10 Puikiausias Žurandelis Salone de Jenetes, mieste Vienoje.
11 Švento Mykolo palocius, Peterburge Rosijoje.
12 Švento Petro bažnyčia ir pliacius Rytme.

SERIJA II.

Susideda iš 25 Stereoskopiškų paveikslėlių bakselyje. Prekė 75c. už bakselį.

Štai ką juose gali pamatyti:
1 Gražiausias vandens puolimas, Havana Glen, N. Y.
2 Orandžių sodas, Floridoje.
3 Didžiausias pačto budinkas, New Yorke.
4 Stebėtinas vandens puolimas, Niagara Falls, New York.
5 Puikiausia svetainė United States Hotelyje, mieste Saratogos, N. Y.
6 Kupčyška gatvė, Obispo, mieste Havanos, Kuboje.
7 Ukininko namai, Kuboje.
8 Įplukdymas galvijų mieste Manilos ant Filipinų salų.
9 Geležinkelis ant salos Hawaii.
10 Gatvė miesto Manilės, ant salos Filipinų.
11 Kapelija "Sousa" ant Paryžiaus parodos, Francuzijoje.
12 Palmų daržas mieste Frankfort, Prusuose.
13 Merginos parduoda kvietkas mieste Kopenhagen, Danijoj.
14 Puikiausias kvietkų darželis, mieste Monte Carlo.
15 Rustoenval vandens puolimas, Norvegijoj.
16 Opera avenue gatvė, Paryžiuje, Francuzijoj.
17 Moterų duelės su kardais.
18 Moterys prie arbatos.
19 Motina kudikį prausia.
20 Kaip labai dideli tie mažukai.
21 Vakaro diskusijos.
Ir keturi kitoki paveikslėliai.

SERIJA III.

Susideda iš 25 Stereoskopiškų paveikslėlių iš Kristaus gyvenimo. Prekė $1.00 už bakselį su 22 paveikslėlių.

Štai ką juose gali pamatyti:
1 Kristaus užgimimas Betlejaus Stainelėje.
2 Trys Karaliai atlanko gimusį Kristų ir dovanas jam kloja.
3 Kristus, dar kudikiu budamas, mokinina daktarus Jeruzoliaus bažnyčioje.
4 Kristus ant svodbos, Kainoj Galilėjaus. Permaino vandenį į vyną.
5 Kristus ant kalno kalba priešais minę žmonių.
6 Judošius savo pabučiavimų išduoda Kristų žydams.
7 Simonas pagelbsti Kristui kryžių nešti.
8 Šventa Veronika apšluosto veidą Kristui.
9 Jėzus ramina moteris, kad jos neverktų.
10 Jėzus prie kalno Golgotos, nukryžiavojimo vietos.
11 Žalnieriai ir Šv. Petras prie kalno Golgotos.
12 Kristus paveda savo motiną Jonui.
13 Skaito Kristui myrio dekretą ant kalno Golgotos.
14 Žydas ruošiasi kalti Kristų prie kryžiaus.
15 Kristus nukryžiavotas.
16 Kristaus kuną ima nuo kryžiaus.
17 Kristus keliasi iš grabo.
18 Kristus žengia į dangų.
19 Regykla šiądieninio Betlėjaus.
20 Kaip šiądien išrodo Stainelė, kurioje Kristus gimė.
21 Bažnyčia apreiškimo Šv. P. Marijos.
22 Bažnyčia budavota ant grabo Šv. P. Marijos.
23 Kaip šiądien išrodo Kristaus grabas.
24 Kaip šiądien išrodo Kalverija, kur Kristus mirė.
25 Ulytėlė po vardu Jėzaus "Štai Žmogus".

SERIJA IV.

Susideda iš 1oo Stereoskopiškų paveikslėlių bakselyje. Prekė $2.oo už bakselį.

Šitoje serijoje yra 4 sykius tiek paveikslėlių ką pirmutinėse serijose. Ir štai ką juose galite pamatyti:
101 Besiartinanti audrą ant ežero Erie.
102 New York. Tavorų krovimas į didelį oceaninį laivą.
103 New York. Pilies daržas (Castle Garden).
104 Boston Ežeras viešame darže.
105 Atlantic City, New Jersey. Pamaryj.
106 Niagara. Patkavinis vandenskritys nuo ožinės salos. (Horse Shoe Falls from Goat Island).
107 Chicago. Auditorium viešbutis ir Michigan Avenue.
108 Kaskados ir pokylinė svetainė. L. P. Parodos 1904 m.
109 Moki indijonas namieje.
110 Moki indijonų gyvenimas.
111 Sioux indijonų vadas, He-No-Fraid.
112 Vartininkas (The Sentinels) 3,043 pėdų augščio, Yosemite, Cal.
113 Motina girių, 63 pėdas apėmio. Yosemite Klonyj, Cal.
114 Magdelenos Kolegija. Oxford, Anglijoj.
115 Airija. Killarney. pilis Ross.
116 Įėjimas į Muckross Kliošturių, Airijoj.
117 Šiaurinis miestas, Gibraltar.
118 Berlynas. Bondler lovis ir Katedra.
119 Vokietija. Griuvėsiai viduramžinės pilies.
120 Vokietija. Laivas apleidžiantis Koblenc'ą, ant Rheino upės.
121 Švedija. Stockholmas nuo vandens pusės.
122 Stockholmas. Karališkas palocius
123 Švedija. Ant kelio į Odde.
124 Švedija. Lejono pilis, Goteborge.
125 Šveicarija. Mount Blanc žiurint nuo Chamonix.
126 Thun, Šveicarijoj.
127 Žiuvinis kiemas, Alhambra, Granada, Išpanijoj.
128 Katedra Notre Dame, faskada. Paryžiuj, Francuzijoj.
129 Tullerinų daržas, Paryžiuje, Francijoj.
130 Palociai tautų ant upės Seina'os, Paryžiaus Paroda, 1900 m.
131 Venus de Milo Louvre, Paryžiuje, Francijoj.
132 des Champs Elysees, Paryžiuje, Francijoj.
133 Didžiosios operos palocius, Paryžiuje, Francijoj.
134 Tvirtynė Šv. Jono ir Katedra, Marseilles, Francijoj.
135 Užplauka ir ežeras Villefranche, Francijoj.
136 Carniche kelias ir ežerėlis Villefranche, Francijoj.
137 Pajurinis kraštas Casino, Monte Carlo.
138 Vatikono daržas ir Šv. Petro katedra, Ryme, Italijoj.
139 Rymas žiurint nuo bokšto Šv. Petro katedros.
140 Didžioji galerija Colona palociuje, Ryme, Italijoj.
141 Skliautas Settinio Severo, Ryme Italijoj.
142 Koloseumas, Ryme, Italijoj.
143 Neseniai atkastas palocius, Pompejo, Italijoj.
144 Senatas ir Kanalas. Milane, Italijoj.
200 Šerimas kačiukų.

Teleskopas ir 100 virš paminėtų paveikslėlių kaštuoja.....$3.00
100 tų pačių paveikslėlių bakselyje be teleskopo.....$2.00
25 paveikslėliai iš Jezaus gyvenimo..$1
Pats vienas teleskopas be paveikslėlių kaštuoja $1.00

SERIJA V.

Susidedanti iš 12 maišyto gatunko paveikslėlių pundelyje. Prekė 35c. už pundelį.

Šitoje serijoje, kiekviename pundelyje, beveik vis kitoki paveikslėliai, tai yra maišyti iš visokių gatunkų. Juose yra: gražiausių miestų, bažnyčių ir kitų bagotų triobesių paveikslai, teipgi ir komiški paveikslėliai. Ši serija yra gera tiems, kurie nori pinigus užčėdyti, nes ji kaštuoja tiktai 35c., o joje galima tiek daug pamatyti kaip ir serijoje I.

SERIJA VI.

12 teip pat maišyto gatunko paveikslėlių pundelyje. Prekė 75c. už pundelį.

Sitoje serijoje gražiausi paveikslėliai. Labai aiškųs, ira dirbti gabiausių artistų brangaus darbo. Į juos žiurint matai viską teip aiškiai kaip kad prieš akis nebutų jokio paveikslo, bet tikrai gyva regykla.

SERIJA VII.

Baksukije 25 paveikslėliai perstatanti San Francisco miestą po atsitikimui žemės drebėjimo, parodo kaip sugriuvę murai, bažnyčios, sinagogai, žmonis nuliudę gyvena audeklinėse budose, soduose. Prekė.....$1.00

SERIJA VIII.

Su Roosvelto paveikslu baksukije 25 paveikslėliai parodanti Panamos Kanalo kasimą, čia matyti kokios mašinos prie kasimo yra vartojemos, koki darbai ir kaip dirba. Prekė.....$1.00

ATMINKITE, kad virš parodytos prekės yra tik už paveikslėlius, be Teleskopo. Pats Teleskopas kaštuoja $1.

Knygos mųsų locnos spaudos.

245 **Siapus ir Anapus Grabo.** Parašė J. Gerutis, 1903 m. Spauda ir kaštais "Kataliko", 3244 So. Morgan St., Chicago, Ill., pusl. 184. Knygos spauda labai daili, popiera gražiausia, o ir rašliava nepaprasta, teip jog tai knygai nieks nieko negali užmesti. Toji knyga atsižymi tuomi, jog ją gali skaityti kaip dievotas, teip ir bedievis, kaip mokslinčius, teip ir prasčiokėlis, kaip turčius teip ir pavargėlis — kiekvienas joje atras tikrą teisybę, paduotą šv. Rašto ir gilnai apmąstęs supras, ar jis teisingu ar blogu keliu skubinasi prie amžinojo grabo. Supratęs toje knygoje paaiškinimus, kiekvienas skaitytojas ant valandėlės pažvelgs į savo buvį ir tuokart apie amžinastį gal kitaip manys. Ši knyga tokia ir yra, kuri visiems be jokio melo išaiškina kaip apie žmogų, teip ir jo smertį, pasaulę, jos sutvėrimą ir pabaigą apie visas dangaus planėtas, kurios su mųsų žeme ore skraidžioje. Viskas parodyta ant paveikslėlių, kur jų atsiranda kelioliką. Knyga mokslišką. Prastuose apdaruose tik.....75c
Drutuose apdaruose su paauksuotais antgalviais.....$1.00

246 **Rymo-Katalikiškas Didesnysis Katekizmas.** Parašė kun. J. Deharbe D. J. Lietuviškoje kalboje pagerintas ir naujai išleistas su paaiškinimais, yra tinkamas dėl mokslainių, pusl. 199.....50c

247 **Nauja Chrestomatija.** Dėl Lietuviškų Mokslainių Amerikoje. Dalis I. Surinko P. B., pusl. 155....50c

248 **Nauja Chrestomatija.** Dėl Lietuviškų Mokslainių Amerikoje. Dalis II. pusl. 212.....50c

249 **Nauja Chrestomatija.** Dėl Lietuviškų mokslainių Amerikoje. Dalis III. (Spaudoje)

250 **Našlaičiai arba paveikslas iš praeitės.** Graži apysakaitė pusl. 256.....35c

251 **Užkeikto Urvas.** Apysaka iš lietuvių gyvenimo, pusl. 288.....50c

252 **Praractvos Michaldos** karalienes iš Sabbos, iš naujo atspausta. Laida III. Šioje knygelėje aprašo, kaip toji karalienė pranašavo apie permainas viešpatystėj, kares, pergalėjimus vieni kitų ir t. t., pusl. 42.....10c

253 **Apsirikimų Komedija,** parašė H. Sienkievič, lietuviškai vertė Lapšaus vaikas. Atsitikimas iš amerikoniško gyvenimo. Mažame miestelyje, pabuvus mergina turi prekystę, skersai kelią senas jaunikis tokią pat, vienas antram kerštuodami pasiduoda sudan, sudžia nesuprazdamas jų kalbos, duoda jiems šliubą, dasižinoję, kad vietoje sudo priėmė šliubą, susitaiko ir gyvena iki smert poroje, pusl. 32.....15c

254 **Puščios Dvasia,** parašė D-ras Bird, lietuviškai išguldė P. B. Puikus apsakymas iš amerikoniškų miškų, aprašo karias pirmutinių Amerikos gyventojų Indijonų su baltveidžiais, pusl. 330....50c
Ta pati apdaryta.....75c

255 **Šventa Istorija.** Senojo ir Naujojo Įstatymo. Parašė Vyskupas Motiejus Valančauskas. Trečias su pataisymu išdavimas, su daugel paveikslėlių, pusl. 180.....50c

256 **Trįs Keleiviai.** Krikščionis, Žydas ir Turkas, parašė Višniauckas, lietuviškai išguldė P. B. Morališka apysaka, pusl. 92.....25c
apdaryta.....30c

257 **Išgama** Drama II-uose aktuose. Parašė J. S. Laida II pertaisyta (teatrališka) pusl. 24.....10c

258 **Betlejaus Stonelė** arba Kristaus Užgimimas, drama 3-se aktuose, pusl. 31.....15

259 **Užkeikta Mergelė su barzda ir** Barzdaskutis pusl. 27.....10c

260 **Knarkia Paliepus.** Komedija viename akte, sulyg lenkiško sutaisė Gineitis, pusl. 26.....10c

261 **Brolis ir Sesuo,** Apysaka, parašė Vaikas pusl. 57.....25c

262 **Lietuvaitė,** J. Kvietkovskio, vertė P. G. Apysaka iš senovės lietuvių gyvenimo, pusl. 296.....50c
Ta pati apdaryta.....75c

263 **Gulivero Kelionės,** į nežinomas šalis. Vertė P. Žemutis pusl. 98..50c
Ta pati apdaryta.....75c

264 **Ponas Tvardauskas,** Garsus Burtininkas, žingeidus, su įvairiais paveikslėliais, papasakojimas, pagal surinktas liaudės legendas, vertė B. Nevalgęs pusl. 110.....50c
Ta pati apdaryta.....75c

265 **Amalunga** arba Tyro Duktė. Labai graži apysaka apie baltveidžius ir indijonus, kurie Amerikoje mušėsi už savo tėviškę. Pusl. 91.....25c
Ta pati apdaryta.....50c

266 **Plešikų Lindynė** arba Nunešta Duktė. Pusl. 38. Joje aprašoma apie vieną lietuvę mergaitę, kurią žmogžudžiai buvo pavogę, o paskui jos dėdė ją išgelbėjo. Labai graudinga apysakaitė ir gražioje kalboje parašyta, tik.....20c

267 **Antras Krikštas.** Žingeidi apysaka apie šių dienų Rusijoje padėjimą ir revoliuciją, Pusl. 83.....25c
Ta pati apdaryta.....50c

268 **Apie Rukymą.** Keli žodžiai norintiems suprasti teisybę. Šioje knygelėje aprašo kokį pavojų atgabena žmogui rukymas ir alkoholiški gėrymai. Pusl. 23.....10c

269 **Katorgon!** Atsitikimas Muravjovo Laikuose Vilniuje. Aprašo tą laiką, kada Muravjovas be jokios sąžinės žmones kankino ir Sibiriun varė. Pusl. 18.....10c

Vietinės žinios.

Miesto namuose susijudinimas. Didelis judėjimas andai prieš Kalėdas miesto namuose užgimęs, kuomet patirta, kad prokuratorius Wayman pareikalavo sau anglies užsakymų originalų ir sąskaitų už 1908 ir 1909 metus. Iš to kadangi aiškiai matyti, jog prakuratorius norįs tą visą reikalą ištirti ir surasti papirkimų ir kyšių šaltinį. Daugumai politikierių ligšiol išrodė, kad jie galėsią ir mokėsią tas suktybes užtrinti, tuo tarpu prakuratorius tardymus varo pirmyn ir ieško kamuolio.

Viešų darbų komisorius Redieske taippat sukompromituotas daug.

New Yorko žinovas, Ben. F. Welton, andai miesto valdybai pranešė, kad kanale palei Lawrence gatvę nesą visai jokio akmens. Už tą kanalą užmokėta didelė suma, bet jis lėšavęs labai mažai.

New Yorko žinovas keliose vietose kanalo dugne grąžino graštu ir nesurado niekur granito.

Visi miesto valdininkai turi nešvarias rankas ir visiems atsieis prieš visuomenę atsakyti.

Plėšikai. Mųsų mieste plėšikai veisiasi vis daugiau ir ima drąsiau užpuldinėti ant praeivių. Už viską tegalima pasidėkoti policijai, kuri neatlieka prigulinčiai savo užduočių. Nėra tos dienos, nėra to vakaro, kad plėšikai ant gatvių, ar kur namuose nepadarytų blėdies ramiems gyventojams. Ko reikia daugiau, policijantai patįs viešai prisipažinsta tikrais bauguoliais. Viršininko net žiaurumas neatneša pageidaujamų vaisių.

Šv. Jurgio Dr-stė. Švento Jurgio dr-stė ant Town of Lake andai savo susirinkime nutarė paimti sau 1910 metams organą ir vienbalsiai pasiskyrė "Kataliką", didžiausį Amerikoj lietuvišką savaitraštį. Šv. Jurgio dr-stė Chicagoj plačiai visiems lietuviams žinoma savo skaitlingumu, nes turi kelius šimtus sąnarių.

Teatras. Sulaukus subatoj, Naujaisiais Metais, vakare, Šv. Jurgio K. parapijos mokyklos salėje (ant Bridgeporto) bus atlošta teatras "Betlejaus Stonelė". Teatrą loš tos parapijos mokyklos vaikai. Verta visiems lietuviams to teatro neapleisti, nes bus labai gražus perstatymas. Be to po teatrui bus šokiai. Bus galima lig vėlai linksminties, nes ant rytojaus yra ne dėldienis.

Štai pavyzdis. Du apsiginklavusiu revolveriais plėšiku pereitame ketverge ryte užpuolė ant viršutinio gelžkelio Chicago & Oak Park agento palei Prairie ave., Austin, ir jį privertė atiduoti visus pinigus netik iš išdo, bet ir viską, ką tik agentas su savimi turėjo.

Atėmus nuo jo visas brangenybes, plėšikai sau ramiai stotį apleido ir pražuvo tamsybėse.

Policija paskui visas apylinkes iššnipinėjo, bet jų niekur nesurado, o juo labiau negalėjo surasti, kadangi jai per vėlai duota žinia apie tą atsitikimą.

Apiplėštas agentas vadinasi St. Gunderlach. Jis užpulta 4:15 ryte. Plėšikai nuo jo atėmę 12 dol. 35 centus, auksinį laikrodėlį, žiedą ir auksinį retužėlį.

Gunderlach savo biure ilsėjosi, kad tuo tarpu įėję pas jį du švariai apsirengusiu vyriškiu ir su užmautom ant akių skrybėlėm.

Vienas anų agento paklausęs, kur randasi Waller ave. Agentas tuojau parodęs jam gatvę.

"Ar gali mudviem pasakyti, katra valanda?" — paklause antrasis.

Agentas išsitraukęs laikrodėlį ir, dirstelėjęs aukštyn, pamatęs atstatytu į jį du revolveriu.

"Atiduok pinigus ir viską, ką turi, o taipgi ir laikrodėlį", sušuko vienas plėšikų.

"Ir tai greičiau", priduręs antrasis.

Agentas išpildė jų reikalavimus ir plėšikam pasitraukus buvo taip persigandęs, kad apie tą užpuolimą policijai pranešė tik praslinkus gerai valandai.

Miesto ligonbutis. Pradėta įžangiamieji žingsniai perrašyti pavieto ligonbutį ant miesto vardo. Majoras Busse taigi tam tikslui paskyręs komisiją iš 7 piliečių, kuri turėsianti konferenciją su pavieto tokia pat komisija. Be to majoras miesto tarybai tame reikale persiuntęs pranešimą, kuriame išrodo tokio ligonbučio miestui reikalingumą, jei bus patėmyta į daugybę užkrečiamų ligų. Dabartiniame-gi pavieto ligonbutyj permaža vietos. Miesto valdyba su taja majorą propozicija mielai sutinka ir miestas įgys sau ligonbutį.

Nelaimingas atsitikimas. Andai So. Chicagoj prieš Kalėdas sudegė trįs maži vaikai, kuomet gimdytojams ant trumpo laiko išėjus užsidegė dviejų aukštų medinis namelis palei Constance ave. Sudegę vaikai: Jonas Crodic 7 m., Karolius Crodic 2 m. ir Mariuka Crodic 4 metų.

Crodic su savo žmona ryte anksti išėjo užpakalin namelio tvartan, kad tenai Kalėdoms papiauti karvę, o vaikučius paliko miegančius. Tuo tarpu pirkioj iš nežinomos priežasties užgimęs gaisras. Liepsnos labai smarkiai apėmusios visą namelį ir gimdytojai jokiuo budu negalėję vaikučių išgelbėti. Ugnegesiai paskui atrado tik suanglėjusius lavonėlius. Nelinksmios tatai gimdytojam buvo Kalėdos, netekus savo mieliausių asmenų. Su ugnimi reikia but atsargiems!

Juodas kumštininkas. Nigeris Jack Johnson, turintis pasaulio šampijono titulą kumštininkų rateliuose, Kalėdas praleido Chicagoj drauge su savo pačia ir motina, kurios nematęs per septynis metus.

Johnson savame laike čionai nupirko motinai namus už 11.000 dolerių ir visus kuopuikiausiai ištaisė. Jis taigi andai prieš motinos namus užvažiavo automobiliumi, kuris lėšuojąs nei mažiau nei daugiau 10.000 dolerių. Jis pats pasipuošęs, kaip didžiausias milijonierius. Motinai ir pačiai supirkęs brangias dovanas. Johnson, kaip žinoma, Liepos 4 dieną mušis su Jeffriesu už 101.000 dol. dovanas.

DYKAI!

Puikųs kolioruoti sieniniai Kalendoriai bus suteikiami tiems visiems mųs kostumieriam, kurie tarpšventėje atlankys mųs štorą

K. P. SIRUS,
918 – 33rd Street

Jusu Namuose

Jųs norit geriausią—niekas nėra geresniu dėl jųs draugų. Kiekvienam name turėtų rastis zopostas geros arielkos dėl priėmimo savo pažįstamų ir dėl apsisaugojimo ligų, kiekvienas gydytojas velina **Solo Rye**

Riebus Skanus Szvelnus Labai yra tinkanti arielk. dėl šeimynų.

IMKIT BUTELI NAMO SZENDIE
STRAUS BROS. CO.
Iszdirbejai Chicago
T. Padlackis, lietuvis agentas

J. W. ZACHAREWICZ,
Notary Public, Real Estate ir Insurance.

Examinavoju Abstrictus, ir atlieku kitus visus reikalus Notariuszo pigiai ir atsakancziai. Visą savo darbą gvarantuoju. Eikit pas lietuvį o ne pas svetimtautį.

917-33rd St.
Tel. Yards 5423.

K. STULGA
Užlaiko visokį tavorą kaip Batus czeverykus ir kitokius vsriszkus puikius drabužius. Meldžiu nepamirszkit mano krautuvės, o busite meilingai priimti.
4513 So. Wood St., Chicago,

PONI ONA MILLER
(Pagal vyro Jankauskienė)
SENIAUSIA LIETUVISKA AKUSERKA CHICAGO.
Dabar gyvena, 107 Canalport ave. prieszai Ruble St.
Telephonas Canal 3619.

J. P. WILKOWSKI — 1838 N. Monticello Av.
F. WILKOWSKI — 125 W. Berlin
Phone 281 Irwing Park
WILKOWSKI BROS. Murininkai
Visokias informacijas ant kiekvieno darbo sutelkia dykai.
Ofisas 1838 N Monticello Ave.
CHICAGO

JURGIS PALIJANSKAS
Vienatinis Lietuviškas kalvis, kausto arklius geriause už visus kitus kalvius Chicago. Kas nori idant arklys gerai butų pakaustytas tegul nusiduoda prie Jurgio Palijansko,
3421 S. Center Ave. kampas 34-th St.
TELEPHONE YARDS 1327.

V. PALIUKAITIS
LIETUVYS KARPENDERIS.
Praneszu visiems lietuviams kad asz taisau visokius namus be skirtumo, popleruoju, maliavoju ir visą darbą atlieku kogeriausiai ir pigiausiai. Meldžiu su reikalais kreiptis pas mane po antr.
3229 Auburn Ave., Kertė 33 Pl.

Telephone Canal 285
KAZ. KATUTIS
LIETUVISZKAS GRABORIUS
Persamdo kereczius ant pagrabų, veselijų ir tt.
166 W. 18th St. Chicago, Ill.

Phone Yards 709
JUOZAPAS LESZCZINSKIS
APTIEKORIUS
Užlaiko naminias ir užrubežinias gyduoles, ir receptus išpildo kežną valandą su dideliu saugumu. Reikale nusiduokit pas jį, o busite užganėdinti. siunciam gyduoles in kitus miestus
3315 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Klauskit Chopen 10c. cigarų, nes padirbti iš geriausio tabako.
JOS. BARTKOWIAK
Iszdirbėjas
4934 So. Paulina St. Chicago
Phone Yards 4154.

R. S. Ivaszkevicze
Pirmutinis lietuviszkas iszdirbėjas visokiu mineraliszku gėrymų, kaipo:
GINGER ALE, PAPSO, SALSERIO IR OBUOLINES SAIDES.
1645 W. 46th. St. Arti Ashland Ave
CHICAGO, ILL.

NAUJAS GYVASTES BITTER TONIC
TOTONOL
Geriausias gerymas nuo visokių ligų kaip tai: dėl Dispepsijos, Negromuliavimo, Konstipacijos, Biliausness ir t.t.
TOTONOL DRUG CO.
22 nd ir Sacramento Ave. Chicago, Ill.

KUR VAŽIUOJI JONAI

Užlaiko szaltą alų, geriausę degtinę ir kvepenczius Havanos Cigarus.
WM. MUKUS,
722 W. 120th St. West Pullman, Ill.
Tel. West Pullman 104

KUR VAŽIUOJI SIMAI? PAS
JURGI ARTISZAUSKA

Nes jisai užlaiko szaltą alutį geriausią degtinę, o cigarai vaikine, tai net isz pat Kauno.
J. ARTISZAUSKAS,
3253 S. Halsted St. Chicago.

Telephone Yards 2716.
URA VISI PAS
Juozupa Ridika.
Szaltas alus, skani arielka ir kvepenti Cigarai. Turiu didelę salę dėl mitingų, veselijų ir tt.
3258 Illinois Ct. kertė 33

LIETUVIU UŽEIGA PAS
A. Paulauska

Užlaiko puikiausius gerimus kaipo tai szaltą skania arielka ir puikius kvepenczius cigarus. Taipgi gerimus prisato ant balių veselijų, krikstinų ir tt.
A. PAULAUSKAS
3317 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Naujas Lietuviszkas Saliunas
Stan. Rutkausko
Brolucziai mano meldžių pas mane atsilankyti, nes asz užlaikau pirmos kliasos gerymus, kaipo tai inportuotus isz Havanos cigarus, geriausia arielka, szaltą alutį, o vynas tai net isz pat Italijos, lieku. Su godone,
STAN. RUTKAUSKAS,
834—33-rd St. Chicago, Ill.

gi? Nugi pas PETRA SZLAKI, nes esu labai isztroskęs, o pas ji galima atsivėdyti, nes turi bavarska alu, gardžią ruską oczszczina, cigarus net isz Havanos. Tai ilgiau negaliu su Tamsta kalbėti, lik sveikas, turiu skubinties, prie to jis duoda geriausias rodas visokiuose reikaluose ir provose. Teippat eina už vertėja į visokius sudus, prilma visokias provas, telppat ir už užmusztus fabrikose iszvaro teisingiausia. Parduoda namus ir lotus visose dalyse miesto. Padirba visokias poperas. Paskolina pinigus ant namu ir budavojimo. Teippat užsiima su asekuracija namų ir rakandų.
PETRAS SZLAKIS
(Tarpe 33 Place ir 33 Street.)
3321 AUBURN AVE. CHICAGO, ILL.
Telefonas Yards 2451.

A. COHEN,
užlaiko
DIDELE KRAUTUVE DRABUŽIU
Jeigu norite pirkti ką nors ant žiemos ir szvenczių, eikite pas A. COHEN. Tenai rasite visokių drabužių dėl vyrų, moterų ir vaikų. Turime daugyčę visokių puikių czeverykų. Mųs czienios labai žemos. Męs kalbame lietuviszkai
1334 Jefferson St - - Chicago, Ill.
(Senas No. 587)

Jonas Brazauskis
— UŽLAIKO —
PIRMOS KLIASOS SALIUNA
Szaltas Alus, Gardi Arielka Kvepianti Havanos Cigarai
3200 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Kampas 32-ro Str.

White Eagle Brewing Company

Vienatinis Lenkiškas Bravoras
KONTROLIUOJAMAS LENKIŠKAIS SALIUNISTAIS
1703-1715 SO. ASHLAND AVE., Netoli 18tos gat.

White Eagle Bravoras išdirba taip gerą alų, kaip kokis nors seniausias bravoras pasaulyj. Kiekvienas lenkas arba lietuvis norėdamas uždėti saliuną, tegul pirmiausia atsišaukia prie White Eagle Bravoro, o persitikrįs. kad patarnavymas yra širdingas ir patarimai teisingi. Perdėtiniai White Eagle Bravoro apreiške visuomenei, kad tame Bravore galima gauti alus bačkose tam tičia vlrytas ir tam tičia pataisytas su visokiais budais pagerinančiais sveikatą, sudrutina nusilpusius, pagelbsti vidurlams sumalt. Tas alus yra žinomas po vardu

"WHITE EAGLE SPECIAL BREW."
VISADA REIKALAUKIT TO ALAUS.
Su pagarba
L. RUTKOWSKI, Prez. — J. A. PELKA, Sekr.
S. WLEKLINSKI, Vice-prez. — S. BELINSKI, Kasierius.
DIREKTORIAI:
J. F. BALCER, H. NOWAK, B. L. MACIEJEWSKI, J. CICHOCKI, FR. GORZYNSKI, P. NIEDZWIECKI, J. KOLBUSZ.

LIETUVIAI ISZDIRBEJAI

Geriausių Havanos ir Domestic Cigarų
WHITE ROSE CLUB
SABOTSKIS ir LETUKAS
4614 So. Wood St. Chicago, Ill.

THE FALCON CIGAR FACT.
Po vardu SAKALAS Cigaru Fabrikas
J. A. NUTAUC SAV.
— iszdirba geriausius —
HAVANOS CIGARUS
1601 W. 47th St. CHICAGO.
Tel. Yards 1735.

The Star Cigar Mfg. Co.
F. KRISZCZIOKAITIS
Pirmutinis Cigarų dirbėjas ir pardavėjas Chicago ir apielinkėj. Parduoda lietuviszkus cigarus Vytauto ir Gedimino.
298 E. 14th St. Chicago Heights, Ill.

GERIAUSIAS HOTELIS
ANT BRIDGEPORTO.
Jaigu esi nuliudęs tai ateik pas RUIGI IR LIEKI
O tai męs tamsta palinksminsime, nes męs turime geriausią degtinę, o cigarai yra importuoti net isz paczios Havanos, męs turime didelę Halę kaip dėl mitingų ar Veseilų Su pagarba,
RUIGIS ir LIEKIS.
3301 So. Morgan St. Chicago.

PRANEŠIMAS!
Praneszu visiems savo draugams ir pažįstamiems, o podraug visiems lietuviams ant Bridgeporto ir apielinkėj, kad atidariau naują kriauczišką szapą, kur siuvu ant orderio visokius vyriszkus drabužius pagal naujausią madą, taipgi czystinu, prosinu, kvarbuoju ir taisau vyriszkas ir moteriszkas drapanas. Jaigu katram isz gerbiamų tautieczių prireiktų kokio nors drabužio, meldžiu atsilankyti pas mane, o asz pasistengsiu kiekvieną visame užganėdinti.
ANT. RUZGAILA,
948—33-rd St. CHICAGO, ILL.

Telephone Yards 2750
PIRMOS KLIASOS SALIUNAS
T. RADAVICZE
Linksminkis brolau pas mane atėjęs, nes asz užlaikau szalta alu, geriausia vyna ir ruginė DEGTINE, o cigarai tai net isz pat Turkijos o prieto turiu didelę Halle dėlei Mitingų, veselijų ir kitokiu susirinkimu, kuris pas mane atsilankys tai bus szirdingai priimtas ir suramintas lieku Su godone,
T. RADAVICZE
936 — 33rd. Chicago, Ill.

Phone 1044
Lietuviškas Saliunas
NORTH CHICAGOJ.

Užlaikau geriausius gerymus, szaltą alų geriausią arielką ir puikius Havanos cigarus. Esu agentu West Sides Brewery Ka pas mane atsilankys bus užganėdintas.
JOS DACKEVICZE
10th and Victoria Sts. North Chicago.

Lietuviškas Saliunas
P JAUKSZCZIO

Oi vyreli alus, o stiklai milžiniszki, geriausias vynas dektinė ruginė o cigarai tai net isz paczios turkijos kaip rukai tai net dumai kvepia.
2334 SO. LEAVITT ST.
kertė 23rd Pl. Phone Canal 1924

Linksmiausias Saliunas
ANT BRIDGEPORTO
Mrs. Onos Žilienes
Galvos neskaudės, niekad nedejuosi, jei tik pas Žilienę broli nusiduosi. Cigarai Vynas Dektine rugine jau ant to nerelkia nei sakyt valkine, nes apie Žilienę visi gerai žino.
MRS. ONA ŽILIENE
948 — 33rd. St. Chicago, Ill.
Netoli S. Morgan Str.

Matomas Suraszas — Matomas sudėjimas

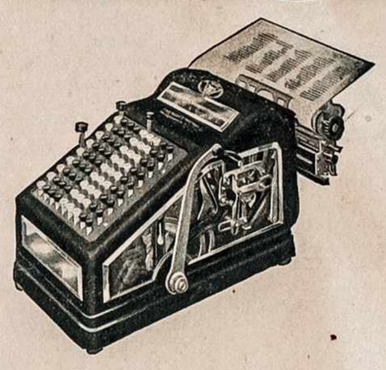

Viskas matoma
Wales Matoma Sudėjimo ir suraszo Maszina
THE ADDER MACHINE CO.
Wilkes–Barre, :: Pennsylvania.
SAXE & HOGLE, WESTERN DISTRIBUTORS
161 State St., Chicago. Phone Randolph 2644

DR. A. L. GRAICZUNAS
Pasekmingai gydau visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų, neaplenkiu ir paslaptingų. Atsišaukiantiems iš kitur suteikiu sąžiningus patarimus per laiškus.
3312 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telefonas Yards 3162.

KAZIMIERAS RADZEVICZE
Tuojaus szale Lehigh Valley dypo. Visokių arielkų ir alaus didelis zopostas, taipgi ir isz Europos visokių vynų, cigarų ir visokių valgių ir oisterių. Pakelevingi gali gauti nakvynę ir prieteliszką rodą visame. Taipgi parduodu szipkortes ant visų linijų ir siunczіu pinigus į visas dalis svieto pigiausiai ir saugiai.
121 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

TELEPHONE YARDS 1136
GERKIT
Gottfrieds Malt Extract ir Gottfrieds
geriausią alų o busite sveiki.
Bonkinis departamentas 2502 Wallace St.
GOTTFRIED BREWING CO. CHICAGO, ILL.

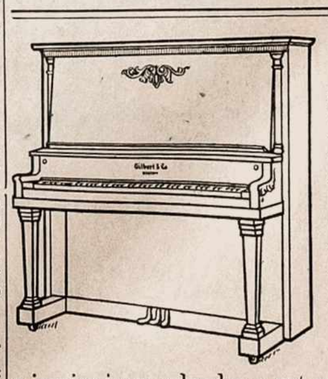

PIRKIT
Pijaną arba tokį pijaną, kuris pats grajija, tiesiok nuo išdirbėjo, o sučėdyeit pardavėjų uždarbį. Męs padirbame taip plačiai žinomus, kaip: The Bradbury, Smith & Barnes, Webster, Henning, Willard & Whittier, Mųsų kainos žemiausios ir męs duodame ant mažų išmokesčių. Truputį vartoti pijanai labai pigiai.
The F. G. Smith Piano Co.
248 Wabash Ave. - Chicago, Ill.
A. N. MASULIS Pardavėjas, 3246 So. Halsted St.

George J. McFadden
ATTORNEY AT LAW,
1400 Title and Trust Bldg.
100 Washington St.
Telephone Central 5076. Chicago.

TRADE MARK

Pamislyk Gerai
kad visi gėrimai turinti mųsų Trade Mark yra geriausi. Bandykit mųsų Ranger Spring Straight Kentucky Arielką. Mųsų geriausios arielkos.
IZIDOR KOHN & CO.
iždirbėja
3829 State St. Chicago, Ill.
Phone Douglas 3890

JONAS MAŽEIKO
Pirmiausias agentas ir notarijuszas dėl visokių reikalų ir rodos davėjas visose provose. Męs iszprovojem kogeriausia arba greitai sutaikom. Kas norėtumėt pirkt namus arba farma, tai męs paskolinam pinigus pigiause
JONAS MAŽEIKO
130 Canalport Av., Tel. Canal 683